

Výkaz pedagogické praxe

Jméno a příjmení, titul: Daniela Dopitová

Ročník: 3. bakalářského studia

Obor: Matematika se zaměřením na vzdělávání, Informační technologie se zaměřením na vzdělávání (minor)

Adresa pracoviště, na němž byla pedagogická praxe vykonána: Pasteurova 19, 771 11 Olomouc

Datum	Pokus nebo náslech	Třída, předmět, učivo (při náslechu též jméno vyučujícího)	Podpis
11. 11. 2024	Náslech	1. B8, M, Sčítání, odčítání a násobení desetinných čísel (PhDr. Raušerová Dita, Ph.D.)	
11. 11. 2024	Náslech	2. B8, IVT, Vlastnosti souborů (PhDr. Raušerová Dita, Ph.D.)	
13. 11. 2024	Náslech	1. B8, M, Dělení desetinných čísel přirozenými čísly (PhDr. Raušerová Dita, Ph.D.)	
13. 11. 2024	Náslech	3. B8, IVT, Pravidla typografie (PhDr. Raušerová Dita, Ph.D.)	
14. 11. 2024	Náslech	1. B8, M, Dělení desetinných čísel desetinnými čísly (PhDr. Raušerová Dita, Ph.D.)	
14. 11. 2024	Náslech	2. A8, IVT, Stromová struktura (PhDr. Raušerová Dita, Ph.D.)	
14. 11. 2024	Náslech	3. B8, IVT, Tvorba obsahu (PhDr. Raušerová Dita, Ph.D.)	
15. 11. 2024	Náslech	1. B8, M, Aritmetický průměr (PhDr. Raušerová Dita, Ph.D.)	
18. 11. 2024	Náslech	1. B8, M, Slovní úlohy na desetinná čísla (PhDr. Raušerová Dita, Ph.D.)	
18. 11. 2024	Náslech	3. A8, IVT, Pravidla typografie (PhDr. Raušerová Dita, Ph.D.)	

Celkové hodnocení praxe:

SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM
OLOMOUC

tř. Jiřího z Poděbrad 13

(1)

Datum: 1.3.2025

Razítko, podpis:

Reflexe praxe na PdF UP: (vyplní pracovníci PdF UP)

Způsob zpětné vazby:	Hodící se zatrhněte x
Spolupráce s fakultním metodikem v průběhu pedagogické praxe	
Zpětná vazba ve vyučovací hodině s cvičným učitelem/fakultním metodikem	
Rozbor vyučovacího procesu se cvičným učitelem/fakultním metodikem	
Pedagogický deník/sebereflexe/	
Zpětnovazební evaluační dotazník pro žáky	
Reflexe absolvované praxe byla součástí závěrečné zkoušky na PdF UP	

Datum:

Podpis:

Popis a analýza specifika konkrétní školy

Slovanské gymnázium je zřizováno olomouckým krajem a sídlí v krajském městě Olomouci. Gymnázium se skládá ze dvou budov, kmenové budovy ležící na třídě Jiřího z Poděbrad 13, kde se nachází ředitelství školy a jsou zde vzdělávány čtyřleté studijní obory a vyšší ročníky víceletého gymnázia, a elokovaného pracoviště na ulici Pasteurova 19, na kterém jsou vzdělávány nižší ročníky víceletého gymnázia a také je zde umístěna česko-francouzská sekce. Ve všech ročnících jsou 2–3 paralelní třídy, které navštěvuje v průměru 30 žáků. Ve školním roce 2024/2025 poskytuje škola vzdělání 936 žákům. (Všeobecné informace, b. r., Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2022-2023, 2023)

Slovanské gymnázium bylo založeno v roce 1867 a bylo jedinou střední školou s českým vyučovacím jazykem na střední a severní Moravě. Škola tak poskytuje vzdělání svým žákům už více jak sto padesát let. Mezi absolventy patří také řada významných osobností, které jsou kapacitami ve svých oborech. (Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2022-2023, 2023, Absolventi, b. r.)

Škola se neustále snaží zkvalitňovat výuku na prostřednictvím moderního materiálního zázemí. Na obou budovách jsou zřízeny odborné učebny, školní knihovna a žáci mají také umožněný neomezený přístup k internetu. Tyto podmínky umožňují studentům aktivně pracovat s informacemi, rozvíjet své zájmy a posilovat samostatné myšlení. (Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2022-2023, 2023)

Porovnání rámcového vzdělávacího programu se školním vzdělávacím programem

Porovnání klíčových kompetencí

Obecně lze říci, že RVP ZV stanovuje klíčové kompetence ve vztahu k žákovi, v ŠVP jsou obecně stanoveny strategie, kterými bude klíčových kompetencí dosaženo a tyto strategie jsou formulovány nejvíce ve vztahu k učiteli. Dále jsou v ŠVP zmíněny formy vzdělávání, které škola bude k dosažení využívat. Klíčové kompetence jsou podrobněji rozpracovány u jednotlivých vzdělávacích oborů, kde je konkrétněji stanoveno, jak bude učitel podporovat rozvoj kompetencí (Školní vzdělávací program - nižší gymnázium, 2022, RVP ZV - Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, 2023)

Následuje srovnání obecných strategií pro naplnění klíčových kompetencí z ŠVP s klíčovými kompetencemi v RVP ZV:

- Pro získání kompetence k učení je v ŠVP více zdůrazněna aplikace informací v praxi, na rozdíl od samostatnosti a kritického myšlení, které je zmíněno v RVP ZV. Z ŠVP vyplývá, že škola klade větší důraz na motivaci k učení prostřednictvím soutěží, olympiád či výměnných pobytů, neklade

ale takový důraz na sebehodnocení žáků. Naopak je zřejmá naprostá shoda programů v důležitosti vyhledávání informací, propojování poznatků.

- V rámci kompetence k řešení problému lze říci, že ŠVP Slovanského gymnázia klade větší důraz na rozvoj v rámci praktických situací a skrze aktivní zapojení žáků do různých forem výuky, jako jsou soutěže, debatiní kluby, školní časopis nebo projekty.
- Z ŠVP vyplývá, že naplnění komunikativní kompetence má být dosaženo prostřednictvím seminárních prací, referátů, studijních výměn nebo v rámci Studentského parlamentu. Zdůrazněn je také rozvoj komunikačních schopností a dovedností v cizích jazycích nejen skrze výuku, ale také prostřednictvím setkávání se zahraničními studenty.
- V ŠVP Slovanského gymnázia jsou na rozdíl od RVP ZV přímo specifikovány metody a aktivity, které vedou k naplnění sociálních a personálních kompetencí. K jejich rozvoji dochází prostřednictvím praktických cvičení a projektové výuky. Je také kladen důraz na zdravý životní styl prostřednictvím sportovních dnů a kurzů. Škola také podporuje zapojení žáků do humanitárních akcí, občanských sdružení nebo mezinárodních projektů. V ŠVP však nejsou zahrnuty prostředky pro rozvoj pozitivní představy žáka o sobě samém.
- Pro naplnění kompetence občanské jsou na Slovanském gymnáziu využívány totožné nástroje jako pro naplnění sociální a personální kompetence. Žáci jsou vedeni k poskytování pomoci druhým a respektování ekologických souvislostí.
- Označení pracovní kompetence není v ŠVP vůbec použito, místo ní škola zúžila kompetenci pouze na kompetenci k podnikavosti. Zde bych si dovolila podotknout, že škola navrhuje, že této kompetence bude dosaženo například prostřednictvím organizace burzy učebnic nebo maturitního plesu. Tuto formulaci lze označit za nešťastnou, neboť ani jedna z těchto činností není součástí vzdělávání žáků na 2. stupni základní školy. Naopak je třeba vyzdvihnout snahu školy zařazovat do výuky aktivity, na základě kterých jsou žáci seznamováni s pracovními příležitostmi.
- V rámci digitální kompetence na rozdíl od RVP ZV není v ŠVP opět nijak zařazena snaha rozvíjet kritické posuzování informací ani podpora bezpečného chování v digitálním prostředí. ŠVP klade větší důraz na zpracování dat a využívání digitálních technologií (Školní vzdělávací program - nižší gymnázium, 2022, RVP ZV - Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, 2023).

Porovnání vzdělávací oblasti, očekávaných výstupů a učiva

Matematika

Na matematiku je na Slovanském gymnáziu kladen velký důraz. Žáci mají v průběhu vzdělávání na nižším gymnáziu zařazeno 5 hodin týdně v prvním ročníku a v ostatních ročnících po 4 hodinách týdně, což je za čtyři roky celkem 17 hodin matematiky týdně na rozdíl od minimální časové dotace stanovené v RVP ZV, která je 15 hodin. Dále škola podporuje individuální přístup k žákům

začleňováním půlených hodin. Je kladen důraz na hlubší analytické a abstraktní myšlení, logické usuzování a dále na přesnou formulaci a argumentaci při řešení úloh. V RVP ZV je kladen důraz na porozumění základním pojmům, práci s daty a dostupnost a aplikovatelnost učiva (Školní vzdělávací program - nižší gymnázium, 2022, RVP ZV - Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, 2023).

Očekávané výstupy z matematiky v ŠVP Slovanského gymnázia jsou v mnoha ohledech podobné očekávaným výstupům v RVP ZV, nicméně v ŠVP je konkrétněji specifikováno, jaké znalosti, schopnosti a dovednosti jsou u žáka u konkrétního učiva rozvíjeny. Na gymnáziu je kladen větší důraz na analytické myšlení a hlubší pochopení vztahů mezi matematickými koncepty. V oblasti Číslo a proměnná se na Slovanském gymnáziu zaměřují na rozšířené operace s celými a racionálními čísly, včetně pokročilých úprav mnohočlenů, zatímco RVP ZV klade důraz na základní operace a aplikaci v reálném světě. Pro oblast Závislosti, vztahy a práce s daty jsou v ŠVP rozšířeny výstupy o práci s funkcemi a jejich modelováním. Geometrie v rovině a prostoru je v ŠVP zpracována detailněji, včetně složitějších analytických metod. V rámci oblasti Nestandardní aplikační úlohy a problémy z ŠVP plyne větší důraz na logické a kombinatorické úlohy než v RVP ZV (Školní vzdělávací program - nižší gymnázium, 2022, RVP ZV - Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, 2023).

ŠVP Slovanského gymnázia rozšiřuje základní úroveň stanovenou v RVP ZV jako vhodnou pro všechny žáky. ŠVP rozšiřuje učivo oproti RVP ZV především v algebře, geometrii a analýze dat. ŠVP zahrnuje pokročilejší úpravy mnohočlenů, práci s lomenými výrazy a řešení kvadratických rovnic, které v RVP ZV nejsou zařazeny. V oblasti geometrie ŠVP podrobněji rozpracovává konstrukční úlohy s využitím Thaletovy kružnice a věnuje více prostoru analytické geometrii. V Analýze dat se ŠVP zaměřuje na hlubší pochopení funkcí a jejich grafické znázornění (Školní vzdělávací program - nižší gymnázium, 2022, RVP ZV - Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, 2023).

Informatika

Informatika je vyučována ve všech ročnících nižšího gymnázia vždy po jedné hodině týdně. Dle ŠVP je informatika orientována na technické a logické dovednosti, analytické myšlení, a schopnost pracovat s informačními systémy a programováním. Oproti RVP ZV klade větší důraz na automatizaci, optimalizaci procesů a propojení informatiky s reálnými problémy. V RVP ZV je více zdůrazňovaná aktivní činnost žáka, mezi níž zařazuje experimentování, tvoření, analýzu a interpretaci dat (Školní vzdělávací program - nižší gymnázium, 2022).

Očekávané výstupy v RVP ZV se soustředí na zpracování dat, kódování, modelování a programování. Žáci by měli umět interpretovat data, pracovat s modely, vytvářet algoritmy a programy v blokových jazycích a pochopit funkci informačního systému a počítačových sítí. Z těchto

očekávaných výstupů ŠVP zcela vychází, nicméně je rozšiřuje u konkrétního učiva o hlubší porozumění algoritmům a programování. Také je zde zdůrazněna bezpečnost digitálních technologií (Školní vzdělávací program - nižší gymnázium, 2022).

Učivo ŠVP koresponduje s učivem v RVP ZV, kde je kladen důraz na práci s daty, algoritmizaci a programování, informační systémy a digitální technologie a jejich praktickou aplikaci. Na rozdíl od RVP ZV je v ŠVP začleněno učivo rozvíjející digitální kompetence, v rámci něhož je žákům představen textový editor, prezentační a tabulkový manažer nebo rastrová a vektorová grafika a 3D modelování (Školní vzdělávací program - nižší gymnázium, 2022).

Formuláře hospitačního záznamu a výstup z reflexe s provázejícím učitelem

Následuje přehled jednotlivých formulářů hospitačního záznamu doplněný o rozbor jednotlivých hodin, který byl s provázejícím učitelem proveden, za každým vzdělávacím oborem jsou zahrnuty klíčové kompetence, které byly v rámci výuky rozvíjeny (při jejich určování bylo vycházeno z RVP ZV a ŠVP). Na závěr je zodpovězena otázka týkající se časově tematického plánu.

Formulář hospitačního záznamu

Datum: 11. 11. 2024

Vyučující: žena

Předmět: Matematika

Třída: 1.B8

Počet žáků: 27

<u>A. Plánování vyučovací hodiny</u>	
1. Výběr tématu je v souladu se školním vzdělávacím programem	ano/ne
2. Učitel/ka volí způsoby diferenciací a individualizace výuky dle potřeb konkrétních žáků (např. modifikuje vzdělávací plány pro žáky se ŠVP, pro žáky nadané apod.)	ano/ne
3. Učitel/ka vychází ze zpracované přípravy:	ano/ne
<u>B. Realizace vyučovací hodiny</u>	
1. Cíl vyučovací hodiny: a) byl oznámen znění: <u>Dnes budeme sčítat, odčítat a násobit desetinná čísla, znázorňovat do číselné osy a zaokrouhlovat desetinná čísla.</u>	ano/ne
b) stanovené cíle vyučovací hodiny navazují na předchozí učivo/vyuč. hodinu (pokud lze posoudit):	ano/ne
c) formulace cílů umožňuje jejich kontrolovatelnost (ověření očekávaných výstupů):	ano/ne
d) cíle jsou přiměřené dosavadnímu stupni rozvoje žáků	ano/ne
e) byly formulovány cíle pro afektivní, kognitivní i psychomotorickou oblast	ano/ne

(pokud nebyly, je tento postup odůvodnitelný? – doporučujeme diskutovat s učitelem)

2. Průběh vyučovací hodiny: (škrtněte nepravdivé výroky)

a) hromadné opakování: ~~neproběhlo~~/byla zapojena většina žáků/zapojeno jen několik žáků

b) individuální zkoušení: ~~neproběhlo~~/proběhlo: počet vyzkoušených žáků.....

--- ostatní žáci měli během zkoušení jinou práci: ano/ne

--- doba zkoušení byla/nebyla přiměřená

--- metoda zkoušení: ústní/písemná/praktická

--- klasifikace: přísná/adekvátní/mírná

--- závěry hodnocení: zdůvodněné/nezdůvodněné

--- žáci vedeni k sebehodnocení: ano/ne

c) expozice nového učiva: ~~neproběhla~~/proběhla

--- odborná správnost obsahu: ano/ne

--- učitel/ka pracuje s aktuálními poznatky, zdroji informací: ano/ne

--- mezipředmětové vztahy: byly/nebyly využity

--- uplatněná výuková metoda: ~~vysvětlování/rozhovor~~/práce s učebnicí/pozorování/předvádění (modelů)/projekce (film, obraz)/návzik dovedností /jiná metoda:.....

--- uplatněná organizační forma: ~~hromadná/skupinová/kooperativní/párová/samostatná práce~~/jiná

--- využití materiálních prostředků a pomůcek: časté/průměrné/sporadické

--- využití materiálních prostředků a pomůcek: vhodné a efektivní/náhodné/neúčelné

d) fixace (upevnění) nového učiva: učivo ~~bylo~~/nebylo fixováno/celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění nového učiva/ celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění již dříve probíraného učiva

--- učební úlohy zaměřeny převážně na: myšlenkové operace (viz dále)/vytvoření dovedností/utváření postojů a hodnot

--- náročnost učebních úloh převážně v úrovni vyžadující: pamětní reprodukci/jednoduché myšlenkové operace/složitě myšlenkové operace/sdílení poznatků/produktivní myšlení

e) zadání domácího úkolu: ~~proběhlo~~/neproběhlo

--- úkol podrobněji vysvětlen (komentován): ano/ne

--- úkol zaměřen na: osvojení vědomostí/vytváření dovedností/aplikaci vědomostí a dovedností v praxi

f) ověření splnění stanovených cílů ~~bylo~~/nebylo provedeno

--- z jakého důvodu nebylo provedeno (doporučujeme diskutovat s učitelem po hospitaci)

--- cílů vyučovací hodiny bylo: ~~dosaženo~~/dosaženo částečně/nedosaženo

proč nebylo dosaženo: ~~nevhodně zvolené výukové metody/špatná organizace činností žáků/nekázeň žáků/jiné důvody (např. časové)~~:-.....

3. Motivace žáků:

- a) Učitel/ka podněcuje a průběžně udržuje motivaci žáků: **ano/ne**
- b) Motivace žáků spočívá v užití: ~~aktivizačních výukových metod (řešení problémů, motivační vyprávění aj.)~~/pestrých didaktických prostředků a učebních pomůcek/**pochvaly nebo motivačního hodnocení/poukázáním na praktičnost osvojovaného učiva/jiné:** .....
- c) Účinnost motivace: ~~velmi účinná/účinná/neúčinná/nelze posoudit~~

4. Komunikace mezi učitelem a žáky:

- a) verbální projev učitele: **kultivovaný/nekultivovaný**
- jazyková správnost: **výborná/dobrá/dostačující/nedostačující**
- hlasitost: ~~příliš silná~~/**přiměřená**/~~příliš slabá~~
- tempo řeči: **přiměřené/nepřiměřené** (tzn. příliš rychlé/pomalé)
- modulace hlasu: **dynamická/monotónní**
- verbální aktivity po většinu hodiny zastává/jí: **vyučující/žáci**
- b) neverbální projev učitele/učitelky:
- užívání mimiky a gest: **přiměřené/nepřiměřené**
- pohyb po třídě: **dynamický/statický**

5. Interakce mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem:

- a) spolupráce:
- žáci **spolupracují/nespolupracují** s učitelem
- ve třídě panuje **kázeň/nekázeň**
- učitel ~~pomáhá/nepomáhá~~ žákům s individuálními vzdělávacími potřebami/~~asistent pedagoga (dále AP) pomáhá žákům s individuálními vzdělávacími potřebami~~
- AP: **nebyl ve třídě přítomen/efektivně spolupracuje/nespolupracuje** s učitelem
- žáci jsou vedeni ke spolupráci mezi sebou **dostatečně/nedostatečně**
- b) vyučující řídí třídu: ~~autoritativně~~/**demokraticky**/~~liberálně~~
- c) poskytování zpětné vazby a práce s chybou
- učitel **vytváří/nevytváří** bezpečné a podporující prostředí pro práci s chybou
- učitel **poskytuje/neposkytuje** žákům dostatek času a podpory pro práci s chybou (např. pomáhá chybujícího žáka navést ke správné odpovědi pomocí otázek)
- učitel **využívá/částečně využívá/nevyužívá** chyb k učení
- d) aktivita žáků je **výborná/dobrá/dostatečná/nedostatečná**

6. Dokumentace:

- a) třídní kniha: **zápisy v souladu/nesouladu** s časově tematickým plánem
- b) sešity žáků vedeny: **systematicky/nesystematicky/pravidelně kontrolovány/nepravidelně kontrolovány**
- **úhledně/neúhledně** vedeny

7. Jiné podněty, závěry hospitace (pozitiva, negativa, doporučení):

Pozitiva:

- žáci jsou neustále vedeni k tomu, aby se nebáli ptát, pokud jim něco není jasné
- učitel vede žáky k přístupu, že chybovat je přirozené
- učitel přistupuje k žákům individuálně, v průběhu hodiny obchází třídu a vysvětluje nejasnosti

Negativa:

- učitel nevhodně formuluje výukový cíl

Poznámka:

- učitel si uvědomuje afektivní a psychomotorickou část výukového cíle, ale neformuluje ji před žáky
- po konzultaci jsme s učitelem dospěli k přesné formulaci výukového cíle:
Žák sčítá, odčítá a násobí desetinná čísla, znázorňuje desetinná čísla na číselné ose. Žák si uvědomuje využití desetinných čísel v praxi a rozložení číselné osy. Žák dodržuje formální matematický zápis, využívá rýsovací pomůcky.

Motivy k danému pojetí hodiny:

- 1. *opakování učiva na začátku samostatně (učitel chodí po třídě a vysvětluje každému, pokud najde chybu), po samostatné práci jdou žáci k tabuli zapsat výsledky.*
  - Žáci si připomínají učivo z minulé hodiny, aktivizují se, u příkladů se zklidní, začínají se více soustředit.
  - Učitel si může udělat představu, jak s daným učivem žáci pracují, co si pamatují.
  - Učitel má prostor pro individuální přístup, může dovysvětlit každému, co je mu nejasné.
- 2. *Žákům jsou připomenuta pravidla počítání pod sebou (u sčítání a násobení).*
  - Na základě zjištěných nedostatků učitel opakuje pravidla pro počítání, aby žáci, kteří si v dané problematice nejsou jistí, měli možnost si ji připomenout.
- 3. *Zadáno je 9 desetinných čísel s jedním desetinným místem (úkol znázornit na číselné ose a seřadit).*
  - Návodnými otázkami učitel s žáky opakuje již probírané učivo u přirozených čísel, žáci nechodí k tabuli, učitel se jich ptá, aby je navedl na správné řešení. Postupnými odpověďmi se dostávají žáci společně k řešení, které postupně znázorňuje učitel na tabuli, aby žáci měli formálně správnou předlohu – v celé hodině píše učitel, aby někteří nebyli pozadu a aby si zvykli na formální zápis.
  - Učitel obchází třídu a opravuje nedostatky v sešitech žáků, aby jejich znázornění splňovala formální pravidla pro danou úlohu a podchytil nedostatky v sešitech žáků, které by mohly vést k chybnému upevnění
  - Učitel propojuje úlohu na desetinná čísla s opakováním znalostí z dříve probraného učiva, žáci si upevňují formální zápis nerovnosti – díky tomu si žák může uvědomit, jak lze využít dosavadní znalosti s novým učivem.
- 4. *Zadáno je 9 desetinných čísel se dvěma desetinnými místy (úkol znázornit na číselné ose a seřadit).*

- Žáci nechodí k tabuli, učitel se jich ptá, aby je navedl na správné řešení. Zároveň porovnává s předešlou úlohou, aby si žáci uvědomili rozdílnost mezi znázorněními. Postupnými odpověďmi se dostávají žáci společně k řešení, které učitel postupně znázorňuje na tabuli, aby žáci měli formálně správnou předlohu.
- Učitel obchází třídu a opravuje nedostatky v sešitech žáků, aby jejich znázornění splňovala formální pravidla a podchytil nedostatky, které by mohly vést k chybnému upevnění.
- 5. Žáci mají zaokrouhlovat desetinná čísla na desetiny, setiny, ... jsou vyvoláváni a z lavic hlásí výsledky, učitel zapisuje.
  - Žáci aplikují již známé učivo na úlohy, což vede k procvičování.
  - Učitel schválně postupuje od jednodušších úloh k obtížnějším, aby měli žáci prostor na rozvzpomenutí.
  - Problematické úlohy učitel zařazuje vícekrát, pouze s jiným zadáním zaokrouhlení.
- 6. Žáci dostávají krátký domácí úkol asi na 5 min.
  - Domácí úkol slouží žákům k upevnění a procvičení probírané látky, slouží žákům k odhalení nedostatků v pochopení látky v případě problematického vypracování.
  - Snaha předejít zapomenutí probraného učiva.
  - Úkol není příliš dlouhý, aby žákům vypracování nezabralo mnoho času.

Mezipředmětové vztahy:

- Občanská výchova: žáci řeší úlohy ze života, zaokrouhlování desetinných čísel jim je přirovnáno např. k platbě v hotovosti v obchodě.

Formulář hospitačního záznamu

Datum: 13. 11. 2024

Vyučující: žena

Předmět: Matematika

Třída: 1.B8

Počet žáků: 14

<u>A. Plánování vyučovací hodiny</u>	
1. Výběr tématu je v souladu se školním vzdělávacím programem	ano/ne
2. Učitel/ka volí způsoby diferenciaci a individualizace výuky dle potřeb konkrétních žáků (např. modifikuje vzdělávací plány pro žáky se SVP, pro žáky nadané apod.)	ano/ne
3. Učitel/ka vychází ze zpracované přípravy:	ano/ne
<u>B. Realizace vyučovací hodiny</u>	
1. Cíl vyučovací hodiny:	
a) byl oznámen znění: <u>Dnes budeme dělit desetinná čísla přirozenými čísly.</u>	ano/ne
b) stanovené cíle vyučovací hodiny navazují na předchozí učivo/vyuč. hodinu (pokud lze posoudit):	ano/ne
c) formulace cílů umožňuje jejich kontrolovatelnost (ověření očekávaných výstupů):	ano/ne
d) cíle jsou přiměřené dosavadnímu stupni rozvoje žáků	ano/ne
e) byly formulovány cíle pro afektivní, kognitivní i psychomotorickou oblast	ano/ne

(pokud nebyly, je tento postup odůvodnitelný? – doporučujeme diskutovat s učitelem)

2. Průběh vyučovací hodiny: (škrtněte nepravdivé výroky)

a) hromadné opakování: ~~neproběhlo~~/byla zapojena většina žáků/zapojeno jen několik žáků

b) individuální zkoušení: **neproběhlo**/proběhlo: počet vyzkoušených žáků:.....

--- ostatní žáci měli během zkoušení jinou práci: ano/ne

--- doba zkoušení byla/nebyla přiměřená

--- metoda zkoušení: ústní/písemná/praktická

--- klasifikace: přísná/adekvátní/mírná

--- závěry hodnocení: zdůvodněné/nezdůvodněné

--- žáci vedeni k sebehodnocení: ano/ne

c) expozice nového učiva: ~~neproběhla~~/proběhla

--- odborná správnost obsahu: **ano**/ne

--- učitel/ka pracuje s aktuálními poznatky, zdroji informací: **ano**/ne

--- mezipředmětové vztahy: ~~byly~~/nebyly využity

--- uplatněná výuková metoda: **vysvětlování**/rozhovor/práce s učebnicí/pozorování/předvádění (modelů)/projekce (film, obraz)/návzik dovedností /jiná metoda:.....

--- uplatněná organizační forma: **hromadná**/skupinová/kooperativní/párová/samostatná práce/jiná

--- využití materiálních prostředků a pomůcek: časté/průměrné/sporadické

--- využití materiálních prostředků a pomůcek: **vhodné a efektivní**/náhodné/neúčelné

d) fixace (upevnění) nového učiva: **učivo bylo**/nebylo **fixováno**/celá výuková jednotka (vyučovací hodina) **byla věnována upevnění nového učiva**/celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění již dříve probíraného učiva

--- učební úlohy zaměřeny převážně na: **myšlenkové operace** (viz dále)/**vytvoření dovedností**/utváření postojů a hodnot

--- náročnost učebních úloh převážně v úrovni vyžadující: ~~pamětní reprodukci~~/**jednoduché myšlenkové operace/složitě myšlenkové operace**/sdělení poznatků/produktivní myšlení

e) zadání domácího úkolu: **proběhlo**/neproběhlo

--- úkol podrobněji vysvětlen (komentován): **ano**/ne

--- úkol zaměřen na: ~~osvojení vědomostí~~/**vytváření dovedností**/aplikaci vědomostí a dovedností v praxi

f) ověření splnění stanovených cílů **bylo**/nebylo provedeno

--- z jakého důvodu nebylo provedeno (doporučujeme diskutovat s učitelem po hospitaci)

--- cílů vyučovací hodiny bylo: **dosaženo**/dosaženo částečně/nedosaženo

proč nebylo dosaženo: ~~nevhodně zvolené výukové metody/špatná organizace činností žáků/nekázeň žáků/jiné důvody (např. časové):~~.....

3. Motivace žáků:

a) Učitel/ka podněcuje a průběžně udržuje motivaci žáků: **ano/ne**

b) Motivace žáků spočívá v užití: ~~aktivizačních výukových metod (řešení problémů, motivační vyprávění aj.)/pestrých didaktických prostředků a učebních pomůcek/~~**pochvaly nebo motivačního hodnocení/poukázáním na praktičnost osvojovaného učiva/jiné:** .....

c) Účinnost motivace: ~~velmi účinná/~~**účinná/neúčinná/nelze posoudit**

4. Komunikace mezi učitelem a žáky:

a) verbální projev učitele: **kultivovaný/nekultivovaný**

--- jazyková správnost: **výborná/dobrá/dostačující/nedostačující**

--- hlasitost: ~~příliš silná/~~**přiměřená/příliš slabá**

--- tempo řeči: **přiměřené/nepřiměřené** (tzn. příliš rychlé/pomalé)

--- modulace hlasu: **dynamická/monotónní**

--- verbální aktivity po většinu hodiny zastává/jí: **vyučující/žáci**

b) neverbální projev učitele/učitelky:

užívání mimiky a gest: **přiměřené/nepřiměřené**

--- pohyb po třídě: **dynamický/statický**

5. Interakce mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem:

a) spolupráce:

--- žáci **spolupracují/nespolupracují** s učitelem

--- ve třídě panuje **kázeň/nekázeň**

--- učitel ~~pomáhá/nepomáhá~~ žákům s individuálními vzdělávacími potřebami/asistent pedagoga (~~dále AP~~) ~~pomáhá~~ žákům s individuálními vzdělávacími potřebami

--- AP: **nebyl ve třídě přítomen/efektivně spolupracuje/nespolupracuje** s učitelem

--- žáci jsou vedeni ke spolupráci mezi sebou **dostatečně/nedostatečně**

b) vyučující řídí třídu: ~~autoritativně/~~**demokraticky/liberálně**

c) poskytování zpětné vazby a práce s chybou

--- učitel **vytváří/nevytváří** bezpečné a podporující prostředí pro práci s chybou

--- učitel **poskytuje/neposkytuje** žákům dostatek času a podpory pro práci s chybou (např. pomáhá chybujícího žáka navést ke správné odpovědi pomocí otázek)

--- učitel **využívá/částečně využívá/nevyužívá** chyb k učení

d) aktivita žáků je **výborná/dobrá/dostatečná/nedostatečná**

6. Dokumentace:

a) třídní kniha: **zápisy v souladu/nesouladu** s časově tematickým plánem

b) sešity žáků vedeny: **systematicky/nesystematicky/pravidelně kontrolovány/nepravidelně kontrolovány**

--- **úhledně/neúhledně** vedeny

7. Jiné podněty, závěry hospitace (pozitiva, negativa, doporučení):

Pozitiva:

- Učitel vede žáky k přehlednému zápisu nového učiva a kontroluje v průběhu hodiny správnost zápisu.
- Učitel zaujímá liberální postoj k různým postupům výpočtu, které si žáci osvojili na prvním stupni ZŠ.
- Učitel barevně zobrazuje myšlenkové operace nutné k řešení daného typu úlohy.
- Žáci jsou naváděni k dotazům, aby nevznikaly nejasnosti.
- Učitel se zaměřuje na slabší žáky a kontroluje, zda novému učivu porozuměli.

Negativa:

- Učitel nevhodně formuluje výukový cíl.

Poznámka:

- Učitel si uvědomuje afektivní a psychomotorickou část výukového cíle, ale neformuluje je před žáky.
- Po konzultaci jsme s učitelem dospěli k formulaci výukového cíle:
Žák dělí desetinné číslo číslem přirozeným. Žák si uvědomuje praktický význam dělení desetinných čísel a zapisuje výpočty dle vhodného matematického zápisu.

Motivy k danému pojetí

- *1. Nové učivo začíná opakováním klasického dělení přirozených čísel. Učitel počítá u tabule a nechává si radit od žáků, co má zapisovat.*
  - Žáci si připomínají již známé učivo – díky tomu se aktivizují, u příkladu se zklidní, začínají se více soustředit.
  - Začínat nové učivo připomenutím již známého vede k tomu, že žáci si uvědomí návaznost, uvědomí si, že nové učivo není složité, protože vychází z již nabyté dovednosti.
  - Na základě reakcí žáků učitel zjišťuje různé zvyky žáků z prvního stupně a nabízí jim volnost ve způsobu řešení dle jejich naučených metod – žáci tak získávají oporu v pro ně známém učivu.
  - Učitel může předejít nejasnostem u žáků, kteří dané učivo mohli zapomenout.
- *2. Učitel zvyšuje obtížnost, ukazuje žákům nové učivo: desetinné číslo žáci dělí přirozeným číslem, je jim vysvětleno, jak se pracuje s desetinnou čárkou při dělení. Postupně zařazuje další podobné příklady.*
  - Učitel nové učivo vysvětluje u tabule, ale zároveň si nechává od žáků radit v částech příkladu, které pro žáky nejsou nové. Učitel tímto propojuje učivo známé, ke kterému postupně přidává prvky učiva nového, aby se žáci postupně dostávali do problematiky.
  - Jakmile učitel narazí na část týkající se nového učiva, vysvětluje ji žákům, graficky ji zdůrazňuje a doplňuje motivačním výkladem. To vše proto, aby poukázal na problém z více stran a žáci si mohli nové učivo lépe zapamatovat.
  - Učitel žákům ukazuje, jak mohou již známé učivo aplikovat na nové učivo, a to pomocí návodných otázek. Tím učitel vede žáky k tomu, aby si sami uvědomili, že již známé postupy mohou aplikovat na nové učivo a díky tomu žáci dochází k závěru, že se pro ně nic v naučeném postupu nemění.
  - Žáci jsou vedeni k formálnímu zápisu, aby si učivo správně zafixovali.
  - Myšlenkové operace nutné k vyřešení úlohy znázorňuje učitel na tabuli jinou barvou, aby si žáci uvědomili, jak nad příklady musí uvažovat před tím, než si problematiku zautomatizují.

- Učitel zvyšuje každou úlohou obtížnost. Postupuje od nejjednodušších úloh k nejkomplikovanějším. Snaží se zahrnout všechny možné situace, na které by žáci mohli při výpočtech narazit, aby pro ně nic nebylo překvapením a v případě potřeby našli v sešitě vždy návodné řešení k danému typu úlohy.
  - Učitel vhodně volí zadání, aby mohl různé situace ukázat na co nejméně příkladech, ale zároveň žáky ze začátku nepřehlcuje různými kombinacemi. Snaží se, aby v každém příkladu byla jedna nová situace, na kterou se žáci zaměří.
  - Učitel zařazuje ke každému typu úlohy dva různé příklady (vždy se zvyšující se obtížností), při výpočtech vyvolává žáky, kteří mu diktují řešení vždy krátkého úseku příkladu, aby se všichni zapojili a učitel si ověřil, zda se všichni v problematice orientují.
  - Žákům jsou úlohy přehledně, barevně a systematicky znázorňovány, protože to podporuje jejich představivost, lépe se orientují ve výpočtech. Žáci jsou zvyklí na tento přístup, zpětně si jsou schopni vybavit, co v dané hodině dělali.
- 3. *Žáci dostávají příklad k samostatnému řešení*
    - Učitel se snaží o individuální přístup – obcházením žáků, může zachytit žáky, kterým učivo není jasné a dovysvětlit jim nejjasnosti individuálně.
  - 4. *Žáci dostávají krátký domácí úkol, který si mohou zpracovat už v posledních minutách hodiny*
    - Domácí úkol zadává učitel z toho důvodu, aby si žáci učivo lépe zafixovali. Vychází z toho, že pokud si ještě ten den učivo procvičí sami, lépe si ho upevní.

Mezipředmětové vztahy:

- Nebyly v dané hodině uplatněny.

Formulář hospitačního záznamu

Datum: 14. 11. 2024

Vyučující: žena

Předmět: Matematika

Třída: 1.B8

Počet žáků: 29

<u>A. Plánování vyučovací hodiny</u>	
1. Výběr tématu je v souladu se školním vzdělávacím programem	ano/ne
2. Učitel/ka volí způsoby diferenciaci a individualizace výuky dle potřeb konkrétních žáků (např. modifikuje vzdělávací plány pro žáky se SVP, pro žáky nadané apod.)	ano/ne
3. Učitel/ka vychází ze zpracované přípravy:	ano/ne
<u>B. Realizace vyučovací hodiny</u>	
1. Cíl vyučovací hodiny:	
a) byl oznámen zněním: <u>Dnes budeme dělit desetinná čísla desetinnými.</u>	ano/ne
b) stanovené cíle vyučovací hodiny navazují na předchozí učivo/vyuč. hodinu (pokud lze posoudit):	ano/ne
c) formulace cílů umožňuje jejich kontrolovatelnost (ověření očekávaných výstupů):	ano/ne
d) cíle jsou přiměřené dosavadnímu stupni rozvoje žáků	ano/ne

e) byly formulovány cíle pro afektivní, kognitivní i psychomotorickou oblast (pokud nebyly, je tento postup odůvodnitelný? – doporučujeme diskutovat s učitelem)	ano/ne
---	--------

2. Průběh vyučovací hodiny: (škrtněte nepravdivé výroky)

a) hromadné opakování: ~~neproběhlo/byla zapojena většina žáků/zapojeno jen několik žáků~~

b) individuální zkoušení: ~~neproběhlo~~/proběhlo: počet vyzkoušených žáků 29
 --- ostatní žáci měli během zkoušení jinou práci: ano/ne
 --- doba zkoušení **byla/nebyla** přiměřená
 --- metoda zkoušení: ústní/**písemná**/praktická
 --- klasifikace: ~~přísná~~/**adekvátní**/mírná
 --- závěry hodnocení: **zdůvodněné**/~~nezdůvodněné~~
 --- žáci vedeni k sebehodnocení: ~~ano~~/ne

c) expozice nového učiva: ~~neproběhla~~/proběhla
 --- odborná správnost obsahu: **ano**/~~ne~~
 --- učitel/ka pracuje s aktuálními poznatky, zdroji informací: **ano**/~~ne~~
 --- mezipředmětové vztahy: **byly/nebyly** využity
 --- uplatněná výuková metoda: **vysvětlování**/rozbor/~~práce s učebnicí~~/pozorování/**předvádění (modelů)**/projekce (film, obraz)/**nácvik dovedností** /jiná metoda:.....
 --- uplatněná organizační forma: **hromadná**/skupinová/kooperativní/párová/**samostatná práce**/jiná
 --- využití materiálních prostředků a pomůcek: časté/**průměrné**/sporadické
 --- využití materiálních prostředků a pomůcek: **vhodné a efektivní**/náhodné/neúčelné

d) fixace (upevnění) nového učiva: **učivo bylo/nebylo** fixováno/celá výuková jednotka (vyučovací hodina) **byla věnována upevnění nového učiva**/celá výuková jednotka (vyučovací hodina) ~~byla věnována upevnění již dříve probíraného učiva~~
 --- učební úlohy zaměřeny převážně na: **myšlenkové operace** (viz dále)/**vytvoření dovedností**/utváření postojů a hodnot
 --- náročnost učebních úloh převážně v úrovni vyžadující: ~~pamětní reprodukci~~/**jednoduché myšlenkové operace/složité myšlenkové operace**/sdělení poznatků/produktivní myšlení

e) zadání domácího úkolu: **proběhlo**/~~neproběhlo~~
 --- úkol podrobněji vysvětlen (komentován): **ano**/~~ne~~
 --- úkol zaměřen na: ~~osvojení vědomostí~~/**vytváření dovedností**/aplikaci vědomostí a dovedností v praxi

f) ověření splnění stanovených cílů **bylo/nebylo** provedeno
 --- z jakého důvodu nebylo provedeno (doporučujeme diskutovat s učitelem po hospitaci)
 .....
 --- cílů vyučovací hodiny bylo: **dosaženo**/~~dosaženo částečně~~/nedosaženo
 proč nebylo dosaženo: ~~nevhodně zvolené výukové metody/špatná organizace činnosti žáků/nekázeň žáků/jiné důvody (např. časové)~~:-.....

3. Motivace žáků:

- a) Učitel/ka podněcuje a průběžně udržuje motivaci žáků: **ano/ne**
- b) Motivace žáků spočívá v užití: ~~aktivizačních výukových metod (řešení problémů, motivační vyprávění aj.)~~/pestrých didaktických prostředků a učebních pomůcek/**pochvaly nebo motivačního hodnocení/poukázáním na praktičnost osvojovaného učiva/jiné:** .....
- c) Účinnost motivace: ~~velmi účinná/účinná/neúčinná/nelze posoudit~~

4. Komunikace mezi učitelem a žáky:

- a) verbální projev učitele: **kultivovaný/nekultivovaný**
- jazyková správnost: **výborná/dobrá/dostačující/nedostačující**
- hlasitost: ~~příliš silná/příliš slabá~~/**přiměřená**
- tempo řeči: **přiměřené/nepřiměřené** (tzn. příliš rychlé/pomalé)
- modulace hlasu: **dynamická/monotónní**
- verbální aktivity po většinu hodiny zastává/jí: **vyučující/žáci**

b) neverbální projev učitele/učitelky:

- užívání mimiky a gest: **přiměřené/nepřiměřené**
- pohyb po třídě: **dynamický/statický**

5. Interakce mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem:

a) spolupráce:

- žáci **spolupracují/nespolupracují** s učitelem
- ve třídě panuje **kázeň/nekázeň**
- učitel ~~pomáhá/nepomáhá~~ žákům s individuálními vzdělávacími potřebami/**asistent pedagoga (dále AP) pomáhá** žákům s individuálními vzdělávacími potřebami
- AP: **nebyl ve třídě přítomen/efektivně spolupracuje/nespolupracuje** s učitelem
- žáci jsou vedeni ke spolupráci mezi sebou **dostatečně/nedostatečně**

b) vyučující řídí třídu: **autoritativně/demokraticky/liberálně**

c) poskytování zpětné vazby a práce s chybou

- učitel **vytváří/nevytváří** bezpečné a podporující prostředí pro práci s chybou
- učitel **poskytuje/neposkytuje** žákům dostatek času a podpory pro práci s chybou (např. pomáhá chybujiícího žáka navést ke správné odpovědi pomocí otázek)
- učitel **využívá/částečně využívá/nevyužívá** chyb k učení

d) aktivita žáků je **výborná/dobrá/dostatečná/nedostatečná**

6. Dokumentace:

- a) třídní kniha: **zápisy v souladu/nesouladu** s časově tematickým plánem
- b) sešity žáků vedeny: **systematicky/nesystematicky/pravidelně kontrolovány/nepravidelně kontrolovány**
- **úhledně/neúhledně** vedeny

7. Jiné podněty, závěry hospitace (pozitiva, negativa, doporučení):

Pozitiva:

- Učitel vede žáky k přehlednému zápisu učiva do sešitu, vede žáky k barevnému rozlišování a zdůrazňování.
- Žáci dostávají často prostor pro dotazy.
- Učitel ukazuje žákům více metod řešení. Žáci si mohou vybrat způsob, který jim nejvíce vyhovuje.
- Učitel se zaměřuje na slabší žáky a kontroluje, zda novému učivu porozuměli tím, že je vyvolává.

Negativa:

- Učitel nevhodně formuluje výukový cíl.

Poznámka:

- Učitel si uvědomuje afektivní a psychomotorickou část výukového cíle, ale neformuluje ji před žáky.
- Po konzultaci jsme s učitelem dospěli k přesné formulaci výukového cíle: Žák dělí desetinné číslo číslem desetinným. Žák si uvědomuje praktický význam dělení desetinných čísel a zapisuje výpočty dle vhodného matematického zápisu.

Motivy k danému pojetí:

- 1. Žáci psali písemnou práci na učivo probírané v hodinách před zahájením praxe (sčítání, odčítání a násobení desetinných čísel, číselnou osu a zaokrouhlování desetinných čísel). Žáci mají písemnou práci rozdělenou na 2 skupiny a obdrží z ní 2 známky, učitel zadání píše na tabuli, žáci dostávají pouze prázdný papír:

- Rozdělení na 2 skupiny je z toho důvodu, že žáci jsou motivováni k samostatné práci, nutí je zamýšlet se nad vlastním zadáním a písemka reflektuje jejich skutečné znalosti.
- 2 známky z práce jsou zdůvodněny rozsahem, neboť dané učivo vyžaduje orientovat se v rozsáhlejší části učiva. Zároveň je vyučující povinen splnit požadavky předmětové komise, aby žáci měli 15 známek za pololetí. Tato povinnost motivuje učitele dávat více menších písemek, které ověřují znalosti a dovednosti v průběhu celého roku. Je možné jednodušeji zachytit žáky, kteří mají s danou látkou problém.
- Zadání na tabuli – učitel snižuje náklady tím, že netiskne zadání, zároveň je příprava testu časově efektivnější, neboť zápis matematických výrazů v elektronické podobě je časově náročný. Pozn. písemné práce s větší vahou učitel připravuje elektronicky.
- Zadání je spravedlivé, příklady obou skupin mají ekvivalentní obtížnost, rozdílnost příkladů je pouze číselná, žáci však musí provádět v obou skupinách stejné myšlenkové operace.
- Pozn. je vhodné stát v rohu, u tabule nebo za zády žáků.
- Učitel poskytuje žákům při vypracovávání dostatek času, sleduje třídu a jejich zapálení pro práci, orientuje se na pomalejší žáky, aby měli dostatek prostoru všichni, ale zároveň je čas stále přiměřený. Učitel obzvlášť dbá na žáky se SVP, ti však nepatří ve třídě ke slabším.

- Čas trvání ověření učitel předem neoznamuje, čas stanovuje dle žáků, když vidí, že většina má hotovo, oznámí jim 3 minuty do konce, aby věděli, že se bude končit. Následně je práce ukončena.
- 2. Učitel opakuje látku z minulé hodiny, žáci dostávají příklad na dělení desetinného čísla přirozeným číslem. Učitel vyvolává žáky na dílčí části příkladu a sám zapisuje to, co mu diktují. Žákům jsou pokládány návodné otázky, aby si připomněli učivo.
  - Žáci si na úvodním příkladu připomínají učivo z minulé hodiny, aktivizují se, u příkladu se zklidní, začínají se více soustředit.
- 3. Učitel žákům napíše zadání příkladu na dělení desetinného čísla desetinným číslem (s jedním desetinným místem). Jedná se o nové učivo, takže žákům ukazuje 2 možné postupy řešení.
  - Různými variantami řešení dává učitel žákům prostor, aby si našli pro ně nejlepší variantu výpočtu, kterou budou chápat a která jim bude vyhovovat.
  - Myšlenkové operace nutné k vyřešení úlohy znázorňuje učitel na tabuli jinou barvou, aby si žáci uvědomili, jak nad příklady musí uvažovat před tím, než si problematiku zautomatizují.
- 4. učitel zadává na tabuli obtížnější příklad, aby ukázal dělení desetinným číslem s větším počtem desetinných míst. Dotazuje se žáků, jak by měl být příklad řešen. Navádí je aplikovat před chvílí sdělený poznatek.
  - Žáci se učí aplikovat postupy sdělené na jednoduchém příkladu, na kterém jim problematika byla vysvětlena, na příklad těžší. Šikovnější žáci se v problematice orientují již na základě prvního příkladu a spolu s učitelem dochází ke správnému řešení. Zároveň je příklad stále komentován a vysvětlován učitelem, aby žáci, kteří zatím nepochopili problematiku, měli možnost sledovat myšlenkové pochody nutné k řešení daného typu úloh.
  - Žáci jsou naváděni k tomu, aby sami přišli na řešení úlohy, na základě daného vzoru.
- 5. učitel ukazuje žákům jednoduché typy příkladů, u kterých by se mohli žáci splést.
  - Důvodem je, aby si uvědomili, že na různé typy příkladů se aplikují různé způsoby řešení.
- 6. žáci dostávají domácí úkol
  - Domácí úkol slouží žákům k upevnění a procvičení probírané látky
  - Úkol slouží žákům k odhalení nedostatků v pochopení látky v případě problematického vypracování
  - Úkol není příliš dlouhý, aby žákům vypracování nezabralo mnoho času

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk: motivace pomocí přirovnání myšlenkové operace v matematice ke známému literárnímu dílu.

Formulář hospitačního záznamu

Datum: 15. 11. 2024

Vyučující: žena

Předmět: Matematika

Třída: 1.B8

Počet žáků: 27

<u>A. Plánování vyučovací hodiny</u>	
1. Výběr tématu je v souladu se školním vzdělávacím programem	ano/ne
2. Učitel/ka volí způsoby diferenciaci a individualizace výuky dle potřeb konkrétních žáků (např. modifikuje vzdělávací plány pro žáky se SVP, pro žáky nadané apod.)	ano/ne
3. Učitel/ka vychází ze zpracované přípravy:	ano/ne
<u>B. Realizace vyučovací hodiny</u>	
1. Cíl vyučovací hodiny:	
a) byl oznámen znění: <u>Dnes se naučíme počítat aritmetický průměr.</u>	ano/ne
b) stanovené cíle vyučovací hodiny navazují na předchozí učivo/vyuč. hodinu (pokud lze posoudit):	~~ano~~ /ne
c) formulace cílů umožňuje jejich kontrolovatelnost (ověření očekávaných výstupů):	ano/ne
d) cíle jsou přiměřené dosavadnímu stupni rozvoje žáků	ano/ne
e) byly formulovány cíle pro afektivní, kognitivní i psychomotorickou oblast (pokud nebyly, je tento postup odůvodnitelný? – doporučujeme diskutovat s učitelem)	ano/ne
2. Průběh vyučovací hodiny: (škrtněte nepravdivé výroky)	
a) hromadné opakování: ~~neproběhlo~~ /byla zapojena většina žáků/zapojeno jen několik žáků	
b) individuální zkoušení: ~~neproběhlo~~ /proběhlo: počet vyzkoušených žáků.....	
~~--- ostatní žáci měli během zkoušení jinou práci:~~ ano/ne	
~~--- doba zkoušení byla/nebyla přiměřená~~	
~~--- metoda zkoušení: ústní/písemná/praktická~~	
~~--- klasifikace: přísná/adekvátní/mírná~~	
~~--- závěry hodnocení: zdůvodněné/nezdůvodněné~~	
~~--- žáci vedeni k sebehodnocení:~~ ano/ne	
c) expozice nového učiva: ~~neproběhla~~ /proběhla	
~~--- odborná správnost obsahu:~~ ano/ne	
~~--- učitel/ka pracuje s aktuálními poznatky, zdroji informací:~~ ano/ne	
~~--- mezipředmětové vztahy:~~ byly/nebyly využity	

--- uplatněná výuková metoda: **vysvětlování**/~~rozbor~~/**práce s učebnicí**/~~pozorování~~/**předvádění** (modelů)/~~projekce (film, obraz)~~/**nácvik dovedností** /jiná metoda:.....

--- uplatněná organizační forma: **hromadná**/**skupinová**/**kooperativní**/**párová**/**samostatná práce**/**jiná**

--- využití materiálních prostředků a pomůcek: **časté**/**průměrné**/**sporadické**

--- využití materiálních prostředků a pomůcek: **vhodné a efektivní**/**náhodné**/**neúčelné**

d) fixace (upevnění) nového učiva: **učivo bylo**/~~nebylo~~ **fixováno**/**celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění nového učiva**/~~celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění již dříve probíraného učiva~~

--- učební úlohy zaměřeny převážně na: **myšlenkové operace** (viz dále)/**vytvoření dovedností**/~~utváření postojů a hodnot~~

--- náročnost učebních úloh převážně v úrovni vyžadující: **pamětní reprodukci**/**jednoduché myšlenkové operace**/**složitě myšlenkové operace**/~~sdělení poznatků~~/**produktivní myšlení**

e) zadání domácího úkolu: **proběhlo**/~~neproběhlo~~

--- úkol podrobněji vysvětlen (komentován): **ano**/~~ne~~

--- úkol zaměřen na: ~~osvojení vědomostí~~/**vytváření dovedností**/~~aplikaci vědomostí a dovedností v praxi~~

f) ověření splnění stanovených cílů **bylo**/~~nebylo~~ **provedeno**

--- ~~z jakého důvodu nebylo provedeno (doporučujeme diskutovat s učitelem po hospitaci)~~

--- cílů vyučovací hodiny bylo: **dosaženo**/~~dosaženo částečně~~/**nedosaženo**

proč nebylo dosaženo: ~~nevhodně zvolené výukové metody~~/~~špatná organizace činnosti žáků~~/~~nekázeň žáků~~/~~jiné důvody (např. časové)~~:-.....

3. Motivace žáků:

a) Učitel/ka podněcuje a průběžně udržuje motivaci žáků: **ano**/~~ne~~

b) Motivace žáků spočívá v užití: ~~aktivizačních výukových metod (řešení problémů, motivační vyprávění aj.)~~/~~pestrých didaktických prostředků a učebních pomůcek~~/**pochvaly nebo motivačního hodnocení/poukázáním na praktičnost osvojovaného učiva**/jiné: .....

c) Účinnost motivace: **velmi účinná**/**účinná**/~~neúčinná~~/~~nelze posoudit~~

4. Komunikace mezi učitelem a žáky:

a) verbální projev učitele: **kultivovaný**/~~nekultivovaný~~

--- jazyková správnost: **výborná**/**dobrá**/**dostačující**/~~nedostačující~~

--- hlasitost: ~~příliš silná~~/**přiměřená**/~~příliš slabá~~

--- tempo řeči: **přiměřené**/~~nepřiměřené~~ (tzn. příliš rychlé/pomalé)

--- modulace hlasu: **dynamická**/~~monotónní~~

--- verbální aktivity po většinu hodiny zastává/jí: **vyučující**/~~žáci~~

b) neverbální projev učitele/učitelky:

užívání mimiky a gest: **přiměřené**/~~nepřiměřené~~

--- pohyb po třídě: **dynamický**/**statický**

5. Interakce mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem:

a) spolupráce:

--- žáci **spolupracují/nespolupracují** s učitelem

--- ve třídě panuje **kázeň/nekázeň**

--- učitel **pomáhá/nepomáhá** žákům s individuálními vzdělávacími potřebami/~~asistent pedagoga (dále AP) pomáhá žákům s individuálními vzdělávacími potřebami~~

--- AP: **nebyl ve třídě přítomen/efektivně spolupracuje/nespolupracuje s učitelem**

--- žáci jsou vedeni ke spolupráci mezi sebou **dostatečně/nedostatečně**

b) vyučující řídí třídu: ~~autoritativně~~/**demokraticky**/liberálně

c) poskytování zpětné vazby a práce s chybou

--- učitel **vytváří/nevytváří** bezpečné a podporující prostředí pro práci s chybou

--- učitel **poskytuje/neposkytuje** žákům dostatek času a podpory pro práci s chybou (např. pomáhá chybujícího žáka navést ke správné odpovědi pomocí otázek)

--- učitel **využívá/částečně využívá/nevyužívá** chyb k učení

d) aktivita žáků je **výborná/dobrá/dostatečná/nedostatečná**

6. Dokumentace:

a) třídní kniha: **zápisy v souladu/nesouladu** s časově tematickým plánem

b) sešity žáků vedeny: **systematicky/nesystematicky/pravidelně kontrolovány/nepravidelně kontrolovány**

--- **úhledně/neúhledně** vedeny

7. Jiné podněty, závěry hospitace (pozitiva, negativa, doporučení):

Pozitiva:

- Učitel se věnuje individuálně všem žákům, pravidelně obchází třídu a zjišťuje, jak moc nové látce žáci rozumí.

Negativa:

- Učitel nevhodně formuluje výukový cíl.

Poznámka:

- Učitel si uvědomuje afektivní a psychomotorickou část výukového cíle, ale neformuluje ji před žáky.
- Po konzultaci jsme s učitelem dospěli k formulaci výukového cíle: Žák aplikuje vzorec výpočtu aritmetického průměru na úlohy z praxe. Žák si uvědomuje praktický význam aritmetického průměru a zapisuje výpočty dle vhodného matematického zápisu.

Motivy k danému pojetí:

- 1. Žáci psali v minulé hodině písemnou práci. Učitel nejprve rozebírá práci před třídou. Ukazuje na tabuli nejčastější chyby. Vrací se k látce, která dělala žákům v ověření největší problém a znovu ji vysvětluje na tabuli. Písemné práce pak v průběhu další samostatné práce žákům rozdává, a ještě se nad ní s žáky, co si nejsou vědomi chyb, individuálně pozastaví a znovu s nimi projde správný způsob řešení.

- Učitel se snaží žáky navést k poučení se z vlastních chyb. Dává jim prostor pro uvědomění si nedostatků a nabízí jim pomocnou ruku, aby všichni žáci měli šanci látku pochopit.
- 2. *Učitel zahajuje nové učivo – Aritmetický průměr.*
  - Učitel vede žáky k vlastnímu nadefinování aritmetického průměru, neboť už se s ním většina z žáků někdy setkala a přirozeně cítí, co si pod pojmem mohou představit. Učitel se tak snaží, aby se žáci zamysleli nad svými dosavadními zkušenostmi a pokusili se dedukcí formulovat matematickou formu zápisu.
- 3. *Učitel představuje žákům slovní úlohu, na které nové učivo vysvětluje.*
  - Učitel vysvětluje teorii aritmetického průměru rovnou na slovní úloze, aby se žáci neztratili v abstrakci definice. Učitel zdůrazňuje matematický zápis, protože se ve své praxi často setkává s chybným označením.
  - Učitel dbá na přesný matematický zápis a žákům ho zdůrazňuje, aby si uvědomovali důležitost úplného zápisu.
  - Žáci jsou vedeni k samostatné práci, která se týká pro ně již známého učiva, protože učitel potřebuje čas na individuální přístup pro žáky, kterým je potřeba téma dovysvětlit.
  - Učitel zařazuje mezipředmětový vztah s fyzikou, kde se žáci učili převody jednotek, aby si uvědomili provázanost těchto přírodních oborů.
- 4. *učitel zadává slovní úlohy, které žáci řeší samostatně v sešitě. Učitel žákům pomáhá doplnit hodnoty do vzorce, dále žáci počítají samostatně.*
  - Učitel se snaží dát prostor slabším žákům, nové učivo zaznamenává společně s žáky na tabuli, již osvojené učivo nechává žáky počítat samostatně. Tím si získává prostor pro individuální přístup.
- 5. *učitel ukazuje žákům příklad z praxe pro výpočet průměru ze známek z písemky.*
  - Učitel ukazuje žákům dva možné způsoby výpočtu, aby si každý žák mohl najít způsob, který mu bude nejvíce vyhovovat.
- 6. *žáci dostávají domácí úkol*
  - Domácí úkol slouží žákům k upevnění a procvičení probírané látky, k odhalení nedostatků v pochopení látky v případě problematického vypracování.
  - Úkol není příliš dlouhý, aby žákům vypracování nezabralo mnoho času.

Mezipředmětové vztahy:

- Fyzika: využití aritmetického průměru ve fyzice, využití jednotek délky, které byly probírány v rámci fyziky.
- Úlohy z praxe.

Formulář hospitačního záznamu

Datum: 18. 11. 2024

Vyučující: žena

Předmět: Matematika

Třída: 1.B8

Počet žáků: 26

<u>A. Plánování vyučovací hodiny</u>	
1. Výběr tématu je v souladu se školním vzdělávacím programem	ano/ne
2. Učitel/ka volí způsoby diferenciaci a individualizace výuky dle potřeb konkrétních žáků (např. modifikuje vzdělávací plány pro žáky se SVP, pro žáky nadané apod.)	ano/ne
3. Učitel/ka vychází ze zpracované přípravy:	ano/ne
<u>B. Realizace vyučovací hodiny</u>	
1. Cíl vyučovací hodiny:	
a) byl oznámen znění: <u>Dnes budeme řešit slovní úlohy s desetinnými čísly.</u>	ano/ne
b) stanovené cíle vyučovací hodiny navazují na předchozí učivo/vyuč. hodinu (pokud lze posoudit):	ano/ne
c) formulace cílů umožňuje jejich kontrolovatelnost (ověření očekávaných výstupů):	ano/ne
d) cíle jsou přiměřené dosavadnímu stupni rozvoje žáků	ano/ne
e) byly formulovány cíle pro afektivní, kognitivní i psychomotorickou oblast (pokud nebyly, je tento postup odůvodnitelný? – doporučujeme diskutovat s učitelem)	ano/ne
2. Průběh vyučovací hodiny: (škrtněte nepravdivé výroky)	
a) hromadné opakování: ~~neproběhlo~~ /byla zapojena většina žáků/zapojeno jen několik žáků	
b) individuální zkoušení: ~~neproběhlo~~ /proběhlo: počet vyzkoušených žáků.....	
~~ostatní žáci měli během zkoušení jinou práci:~~ ano/ne	
~~dobu zkoušení byla/nebyla přiměřená~~	
~~metoda zkoušení: ústní/písemná/praktická~~	
~~klasifikace: přísná/adekvátní/mírná~~	
~~závěry hodnocení: zdůvodněné/nezdůvodněné~~	
~~žáci vedeni k sebehodnocení:~~ ano/ne	
c) expozice nového učiva: ~~neproběhla~~ /proběhla	
--- odborná správnost obsahu: ano/ne	
--- učitel/ka pracuje s aktuálními poznatky, zdroji informací: ano/ne	
--- mezipředmětové vztahy: byly /nebyly využity	
--- uplatněná výuková metoda: vysvětlování /rozhovor/ práce s učebnicí /pozorování/ předvádění (modelů)/ ~~projekce (film, obraz)~~ / nácvik dovedností /jiná metoda:.....	
--- uplatněná organizační forma: hromadná /skupinová/kooperativní/párová/ samostatná práce /jiná	
--- využití materiálních prostředků a pomůcek: časté /průměrné/sporadické	

--- využití materiálních prostředků a pomůcek: **vhodné a efektivní/náhodné/neúčelné**

d) fixace (upevnění) nového učiva: **učivo bylo/nebylo-fixováno/celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění nového učiva/celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění již dříve probíraného učiva**

--- učební úlohy zaměřeny převážně na: **myšlenkové operace (viz dále)/vytvoření dovedností/utváření postojů a hodnot**

--- náročnost učebních úloh převážně v úrovni vyžadující: **pamětní reprodukci/jednoduché myšlenkové operace/složité myšlenkové operace/sdělení poznatků/produktivní myšlení**

e) zadání domácího úkolu: **proběhlo/neproběhlo**

--- úkol podrobněji vysvětlen (komentován): **ano/ne**

--- úkol zaměřen na: **osvojení vědomostí/vytváření dovedností/aplikaci vědomostí a dovedností v praxi**

f) ověření splnění stanovených cílů **bylo/nebylo provedeno**

--- z jakého důvodu nebylo provedeno (doporučujeme diskutovat s učitelem po hospitaci)

--- cílů vyučovací hodiny bylo: **dosaženo/dosaženo částečně/nedosaženo**

proč nebylo dosaženo: **nevhodně zvolené výukové metody/špatná organizace činností žáků/nekázeň žáků/jiné důvody (např. časové):**

3. Motivace žáků:

a) Učitel/ka podněcuje a průběžně udržuje motivaci žáků: **ano/ne**

b) Motivace žáků spočívá v užití: **aktivizačních výukových metod (řešení problémů, motivační vyprávění aj.)/pestrých didaktických prostředků a učebních pomůcek/pochvaly nebo motivačního hodnocení/poukázáním na praktičnost osvojovaného učiva/jiné:**

c) Účinnost motivace: **velmi účinná/účinná/neúčinná/nelze posoudit**

4. Komunikace mezi učitelem a žáky:

a) verbální projev učitele: **kultivovaný/nekultivovaný**

--- jazyková správnost: **výborná/dobrá/dostačující/nedostačující**

--- hlasitost: **příliš silná/přiměřená/příliš slabá**

--- tempo řeči: **přiměřené/nepřiměřené (tzn. příliš rychlé/pomalé)**

--- modulace hlasu: **dynamická/monotónní**

--- verbální aktivity po většinu hodiny zastává/jí: **vyučující/žáci**

b) neverbální projev učitele/učitelky:

užívání mimiky a gest: **přiměřené/nepřiměřené**

--- pohyb po třídě: **dynamický/statický**

5. Interakce mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem:

a) spolupráce:

--- žáci **spolupracují/nespolupracují** s učitelem

--- ve třídě panuje **kázeň/nekázeň**

--- učitel ~~pomáhá~~/**nepomáhá** žákům s individuálními vzdělávacími potřebami/~~asistent pedagoga (dále AP) pomáhá žákům s individuálními vzdělávacími potřebami~~

--- AP: **nebyl ve třídě přítomen**/efektivně spolupracuje/~~nespolupracuje s učitelem~~

--- žáci jsou vedeni ke spolupráci mezi sebou **dostatečně**/~~nedostatečně~~

b) vyučující řídí třídu: ~~autoritativně~~/**demokraticky**/~~liberálně~~

c) poskytování zpětné vazby a práce s chybou

--- učitel **vytváří**/~~nevytváří~~ bezpečné a podporující prostředí pro práci s chybou

--- učitel **poskytuje**/~~neposkytuje~~ žákům dostatek času a podpory pro práci s chybou (např. pomáhá chybujícího žáka navést ke správné odpovědi pomocí otázek)

--- učitel **využívá**/~~částečně využívá~~/~~nevyužívá~~ chyb k učení

d) aktivita žáků je **výborná**/~~dobrá~~/~~dostatečná~~/~~nedostatečná~~

6. Dokumentace:

a) třídní kniha: **zápisy v souladu**/~~nesouladu~~ s časově tematickým plánem

b) sešity žáků vedeny: **systematicky**/~~nesystematicky~~/**pravidelně kontrolovány**/~~nepravidelně kontrolovány~~

--- **úhledně**/~~neúhledně~~ vedeny

7. Jiné podněty, závěry hospitace (pozitiva, negativa, doporučení):

Pozitiva:

- Učitel se neustále snaží zapojit učivo, které bylo osvojeno žáky ve fyzice (převody jednotek).
- Učitel ukazuje žákům možnosti zkráceného zápisu pro zjednodušení.

Negativa:

- Učitel nevhodně formuluje výukový cíl.

Poznámka:

- Učitel si uvědomuje afektivní a psychomotorickou část výukového cíle, ale neformuluje ji před žáky.
- Po konzultaci jsme s učitelem dospěli k formulaci výukového cíle: Žák aplikuje dosavadní znalosti o desetinných číslech a aritmetickém průměru při řešení slovních úloh a analyzuje kroky potřebné k dosažení správného výsledku. Žák si uvědomuje praktické využití počítání s desetinnými čísly a aritmetickým průměrem a správně a přehledně zapisuje jednotlivé kroky matematického zápisu.

Motivy k danému pojetí:

- 1. Učitel opakuje s žáky učivo minulé hodiny a navazuje na ně vyšší obtížností.

- Učitel žáky aktivizuje, úvodní úlohou podporuje soustředění žáků.
- Obtížnější úlohou se snaží žákům ukázat, co vše mohou pomocí aritmetického průměru zjistit. Tím se jim snaží přiblížit praktické využití.

- 2. Učitel zahajuje práci s učebnicí. Žáci řeší slovní úlohy. Učitel s žáky diskutuje o tom, jaký zvolit zápis k dané úloze, navádí žáky návodnými otázkami k co nejpřesnějšímu zápisu.

- Učitel vyžaduje po žácích práci s učebnicí. Tím se snaží posílit jejich čtenářskou gramotnost, aby žáci dokázali pochopit zadání a otázku slovní úlohy.
  - Učitel dbá na dodržení všech náležitostí spojených s řešením slovních úloh, aby došlo ke správné fixaci dané problematiky.
  - Návodnými otázkami se učitel snaží žáky navést k co nejstručnějšímu a nejpresnějšímu zápisu.
  - Učitel žákům zdůrazňuje nutnost odpovědi, na kterou žáci (dle zkušeností učitele) často zapomínají.
  - Učitel žákům zdůrazňuje nutnost jednotky ve výsledku úlohy a snaží se žákům demonstrovat situace, které by nastaly, pokud by jednotku nezaznamenali. Tímto přístupem žáky navádí k uvědomění si, jak moc podstatné je dodržovat určité náležitosti u řešení.
- 3. Učitel zařazuje úlohu, kde žáci počítají kolikrát je těžší pštros oproti kolibříkovi.
- V této úloze dochází k získání nových vědomostí i v oblasti přírodopisu. Učitel se snaží žáky motivovat zajímavostmi o daných živočiších, aby podnítil zájem o dané téma v žácích.
- 4. Učitel zadává slovní úlohu, sestavuje s žáky zápis, výpočet provádí žáci za domácí úkol.
- Učitel žáky navádí ke správnému řešení prostřednictvím sestavení společného zápisu, který žákům přehledně ukazuje, co je pro ně známé a co potřebují zjistit. Učitel tak navádí žáky ke správnému řešení.

Mezipředmětové vztahy:

- Fyzika: převody jednotek.
- Biologie: Žáci počítají kolikrát je jeden živoch menší než druhý, učitel jim úlohu doplňuje o zajímavosti o daných živočiších.
- Úlohy z praxe.

Rozvoj klíčových kompetencí v absolvovaných hodinách matematiky:

K učení:

- Při výuce se žáci setkávají s různými výukovými metodami (rozhovor, vysvětlování, práce s učebnicí) i organizačními formami (hromadná, individualizovaná, samostatná práce).
- Žáci jsou vedeni k práci s chybou. Cílem učitele je, aby se žáci nebáli chybovat a uměli se z chyb poučit.
- Žáci dodržují matematickou terminologii a symboliku – jsou vedeni k jejich dodržování.

Řešení problémů:

- Žáci se učí řešit problém, které jsou nejprve jednodušší, později se jim zvyšuje obtížnost.
- Učitel volí vhodné úlohy přiměřené věku a dosavadním znalostem, navazuje na již známé učivo a přidává postupně prvky nového učiva – žáci se učí odvozovat z již známého nové poznatky.

Komunikativní:

- Žáci jsou vedeni k přesné terminologii. Učitel žáky vede k učení se z chyb tím, že na tabuli zobrazuje doslovně to, co žáci říkají, aby si uvědomili, jak moc je přesné vyjadřování důležité.
- Žáci jsou vedeni ke komentovanému postupu výpočtů u tabule.
- Žák komentuje slovně řešení příkladu dle správné matematické terminologie.

Sociální a personální:

- Žáci si navzájem pomáhají, pokud někdo u tabule udělá chybu, žáci mu pomáhají chybu odhalit.

Občanské:

- Žáci mají povinnost plnit si domácí úkoly a jsou vedeni k loajalitě ke spolužákům nepřítomným (pravidelné poskytování zápisů z hodin).

Pracovní:

- Žáci jsou vedeni k přehlednému a systematickému vedení sešitů do matematiky.
- Žáci jsou vedeni k vypracovávání domácího úkolu.

Digitální:

- Žáci zveřejňují zápis z hodiny na platformě MS Teams.

Formulář hospitačního záznamu

Datum: 11. 11. 2024

Vyučující: žena

Předmět: Informační a výpočetní technologie

Třída: 2.B8

Počet žáků: 13

<u>A. Plánování vyučovací hodiny</u>	
1. Výběr tématu je v souladu se školním vzdělávacím programem	ano/ne
2. Učitel/ka volí způsoby diferenciaci a individualizace výuky dle potřeb konkrétních žáků (např. modifikuje vzdělávací plány pro žáky se SVP, pro žáky nadané apod.)	ano/ne
3. Učitel/ka vychází ze zpracované přípravy:	ano/ne
<u>B. Realizace vyučovací hodiny</u>	
1. Cíl vyučovací hodiny:	
a) byl oznámen	ano/ne
znění: <u>Dnes se naučíme zjišťovat vlastnosti souborů</u>	
b) stanovené cíle vyučovací hodiny navazují na předchozí učivo/vyuč. hodinu (pokud lze posoudit):	ano/ne
c) formulace cílů umožňuje jejich kontrolovatelnost (ověření očekávaných výstupů):	ano/ne
d) cíle jsou přiměřené dosavadnímu stupni rozvoje žáků	ano/ne
e) byly formulovány cíle pro afektivní, kognitivní i psychomotorickou oblast	ano/ne
(pokud nebyly, je tento postup odůvodnitelný? – doporučujeme diskutovat s učitelem)	
2. Průběh vyučovací hodiny: (škrtněte nepravdivé výroky)	
a) hromadné opakování: ~~neproběhlo~~ /byla zapojena většina žáků/zapojeno jen několik žáků	
b) individuální zkoušení: ~~neproběhlo~~ /proběhlo: počet vyzkoušených žáků...13....	
---ostatní žáci měli během zkoušení jinou práci: ano/ne	

--- doba zkoušení: ~~byla~~/nebyla přiměřená

--- metoda zkoušení: ~~ústní~~/písemná/praktická

--- klasifikace: ~~přísná~~/adekvátní/mírná

--- závěry hodnocení: **zdůvodněné**/nezdůvodněné

--- žáci vedeni k sebehodnocení: ~~ano~~/ne

c) expozice nového učiva: ~~neproběhla~~/proběhla

--- odborná správnost obsahu: **ano**/ne

--- učitel/ka pracuje s aktuálními poznatky, zdroji informací: **ano**/ne

--- mezipředmětové vztahy: ~~byly~~/nebyly využity

--- uplatněná výuková metoda: **vysvětlování**/rozhovor/práce s učebnicí/pozorování/**předvádění (modelů)**/projekce (film, obraz)/**nácvik dovedností** /jiná metoda: .....

--- uplatněná organizační forma: **hromadná**/skupinová/kooperativní/párová/**samostatná práce**/jiná

--- využití materiálních prostředků a pomůcek: časté/**průměrné**/sporadické

--- využití materiálních prostředků a pomůcek: **vhodné a efektivní**/náhodné/neúčelné

d) fixace (upevnění) nového učiva: ~~učivo bylo~~/nebylo fixováno/**celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění nového učiva** / celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění již dříve probíraného učiva

--- učební úlohy zaměřeny převážně na: myšlenkové operace (viz dále)/**vytvoření dovedností**/utváření postojů a hodnot

--- náročnost učebních úloh převážně v úrovni vyžadující: ~~pamětní reprodukci~~/**jednoduché myšlenkové operace/složité myšlenkové operace**/sdělení poznatků/produktivní myšlení

e) zadání domácího úkolu: **proběhlo**/neproběhlo

--- úkol podrobněji vysvětlen (komentován): **ano**/ne

--- úkol zaměřen na: ~~osvojení vědomostí~~/**vytváření dovedností**/aplikaci vědomostí a dovedností v praxi

f) ověření splnění stanovených cílů **bylo**/nebylo provedeno

--- z jakého důvodu nebylo provedeno (doporučujeme diskutovat s učitelem po hospitaci)

--- cílů vyučovací hodiny bylo: **dosaženo**/dosaženo částečně/nedosaženo

proč nebylo dosaženo: ~~nevhodně zvolené výukové metody~~/špatná organizace činností ~~žáků~~/nekázeň žáků/jiné důvody (např. časové): .....

3. Motivace žáků:

a) Učitel/ka podněcuje a průběžně udržuje motivaci žáků: **ano**/ne

b) Motivace žáků spočívá v užití: ~~aktivizačních výukových metod (řešení problémů, motivační vyprávění aj.)~~/pestrých didaktických prostředků a učebních pomůcek/**pochvaly nebo motivačního hodnocení/poukázáním na praktičnost osvojovaného učiva**/jiné: .....

c) Účinnost motivace: ~~velmi účinná~~/**účinná**/neúčinná/nelze posoudit

4. Komunikace mezi učitelem a žáky:

a) verbální projev učitele: **kultivovaný**/~~nekultivovaný~~

--- jazyková správnost: **výborná**/~~dobrá~~/~~dostačující~~/~~nedostačující~~

--- hlasitost: ~~příliš silná~~/**přiměřená**/~~příliš slabá~~

--- tempo řeči: **přiměřené**/~~nepřiměřené~~ (tzn. příliš rychlé/pomalé)

--- modulace hlasu: **dynamická**/~~monotónní~~

--- verbální aktivity po většinu hodiny zastává/jí: **vyučující**/~~žáci~~

b) neverbální projev učitele/učitelky:

užívání mimiky a gest: **přiměřené**/~~nepřiměřené~~

--- pohyb po třídě: **dynamický**/~~statický~~

5. Interakce mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem:

a) spolupráce:

--- žáci **spolupracují**/~~nespolupracují~~ s učitelem

--- ve třídě panuje **kázeň**/~~nekázeň~~

--- učitel ~~pomáhá~~/**nepomáhá** žákům s individuálními vzdělávacími potřebami/~~asistent pedagoga (dále AP) pomáhá~~ žákům s individuálními vzdělávacími potřebami

--- AP: **nebyl ve třídě přítomen**/~~efektivně spolupracuje~~/~~nespolupracuje s učitelem~~

--- žáci jsou vedeni ke spolupráci mezi sebou **dostatečně**/~~nedostatečně~~

b) vyučující řídí třídu: ~~autoritativně~~/**demokraticky**/~~liberálně~~

c) poskytování zpětné vazby a práce s chybou

--- učitel **vytváří**/~~nevytváří~~ bezpečné a podporující prostředí pro práci s chybou

--- učitel **poskytuje**/~~neposkytuje~~ žákům dostatek času a podpory pro práci s chybou (např. pomáhá chybujícího žáka navést ke správné odpovědi pomocí otázek)

--- učitel **využívá**/~~částečně využívá~~/~~nevyužívá~~ chyb k učení

d) aktivita žáků je **výborná**/~~dobrá~~/~~dostatečná~~/~~nedostatečná~~

6. Dokumentace:

a) třídní kniha: **zápisy v souladu**/~~nesouladu~~ s časově tematickým plánem

b) sešity žáků vedeny: **systematicky**/~~nesystematicky~~/**pravidelně kontrolovány**/~~nepravidelně kontrolovány~~

--- **úhledně**/~~neúhledně~~ vedeny

7. Jiné podněty, závěry hospitace (pozitiva, negativa, doporučení):

Pozitiva:

- Žáci mají úkoly, které vypracovávají s učitelem i samostatně, zobrazeny v MS Teams, kde je také odevzdávají, a tudíž si je zde také jednoduše ukládají.

Negativa:

- Technické problémy, které učitel řeší při spouštění počítačů.

- Krátká časová dotace, neboť začátek hodiny je věnován obsluze přístrojů a učitel nemůže využít čistých 45 min k výuce.
- Učitel nevhodně formuluje výukový cíl

Poznámka:

- učitel si uvědomuje afektivní a psychomotorickou část výukového cíle, ale neformuluje ji před žáky
- po konzultaci jsme s učitelem dospěli k formulaci výukového cíle: Žák pochopí a vysvětlí vlastnosti souborů, uvědomí si význam správné správy souborů pro organizaci a bezpečnost dat, prakticky vyhledá a zobrazí vlastnosti souborů.

Motivy k danému pojetí:

- 1. *Žáci píšou písemnou práci na dříve probírané učivo. Zadání je jim podrobně vysvětleno, zadání úloh i prostor pro odpovědi je natištěno na papír.*
  - Učitel poskytuje žákům komentář k jednotlivým úkolům, na již zodpovězené dotazy v rámci písemky neodpovídá.
- 2. *Žáci dostávají pokyn k zapnutí počítačů a přihlášení se do MS Teams. Žáci mají v MS Teams založenou skupinu, ve které dostávají materiály ke společné práci v hodině. Učitel dává pokyn, aby si žáci stáhli soubor, který mají k dané hodině vložit.*
  - Učitel pomáhá žákům s technickými problémy, obchází je, dotazuje se průběžně, jestli se všem podařilo přihlášení a stažení, neboť si uvědomuje znevýhodnění žáků, kteří by nestíhali tempo učitele, poskytuje tak žákům individuální přístup při obsluze zařízení.
  - Možnost zadávání a odevzdávání pře MS Teams zefektivňuje práci, žáci si svoji práci uloží odevzdáním a učitel má přehled o odevzdávání úkolů, který je systematický, žák vidí zpětnou vazbu učitele na jeho řešení.
- 3. *Učitel začíná opakováním dříve probraného učiva.*
  - Pokládá žákům návodné otázky, které mají žáky zapojit do výuky. Učitel se snaží žáky aktivizovat a zapojit je do diskuse.
- 4. *Učitel ukazuje žákům, jak zjistit vlastnosti souborů pomocí záložky vlastnosti. Vlastnosti zobrazuje na souboru, který mají všichni žáci stažený v počítači.*
  - Učitel ukazuje žákům nové učivo na příkladu, který mají všichni stejný, aby všichni věděli, co a kde mají hledat, pro lepší osvojení žáci postupují krok po kroku podle učitele, který žákům neustále pokládá otázky, jestli se všichni dostali do stejného bodu jako on na tabuli. Pokud ne, obchází žáky, kteří mají obtíže a poskytuje jim individuální přístup.
  - Učitel provádí motivaci pomocí poukázání na praktičnost nově osvojených dovedností. Vypráví vlastní zkušenosti, kdy se mu například tato dovednost hodila v praxi.
  - Učitel se snaží žáky navést, aby sami uměli ze zjištěných vlastností přechít pro ně známé informace a propojuje tak známé znalosti s novými.
  - Učitel ukazuje žákům možné rozšíření informací o souborech.
- 5. *učitel vede žáky k systematickému vedení sešitu. Učitel píše žákům jednoduchý zápis na tabuli, aby si žáci uvědomili, jaké učivo bylo danou hodinu probíráno.*

- Učitel považuje za důležité, aby žáci věděli po otevření sešitu, jakou látku danou hodinu probírali. Navíc mají žáci hodinu pouze jednou týdně, což znamená, že následující týden už si nepamatují obsah minulé hodiny.
- Zápis je krátký, aby žáci mohli více času věnovat procvičení nových znalostí a mohli získávat nové dovednosti.
- 6. Žáci dostávají do MS Teams zadaný úkol k samostatné práci. Tu pak mají nejpozději den před další hodinou informatiky odevzdat opět do MS Teams, pokud neodevzdají, mají stupeň hodnocení o jedna nižší.
  - Učitel považuje okamžité procvičení nových dovedností za nutné k co nejlepšímu zapamatování.
  - Učitel dává prostor žákům práci dokončit ve vyučovací hodině. Pokud žák pracuje pomaleji, má možnost dopracovat úkol doma. Tím učitel motivuje žáky pracovat rychle a efektivně.
  - Učitel zadaný úkol řádně vysvětluje, aby žáci věděli, na čem mají pracovat a co po nich vyžaduje.
  - Žáci vypracovávají úkol do textového editoru, aby získávali jistotu práce v tomto programu.
  - Zároveň učitel vede žáky k odpovědnosti, aby se naučili plnit své povinnosti včas.

Mezipředmětové vztahy:

- Učitel představuje reálné situace z praxe, při kterých se žákům může hodit znalost vlastností souborů.

Formulář hospitačního záznamu

Datum: 13. 11. 2024

Vyučující: žena

Předmět: Informační a výpočetní technologie Třída: 3.B8

Počet žáků: 13

<u>A. Plánování vyučovací hodiny</u>	
1. Výběr tématu je v souladu se školním vzdělávacím programem	ano/ne
2. Učitel/ka volí způsoby diferenciaci a individualizace výuky dle potřeb konkrétních žáků (např. modifikuje vzdělávací plány pro žáky se SVP, pro žáky nadané apod.)	ano/ne
3. Učitel/ka vychází ze zpracované přípravy:	ano/ne
<u>B. Realizace vyučovací hodiny</u>	
1. Cíl vyučovací hodiny:	
a) byl oznámen	ano/ne
znění: <u>Dnes budeme upravovat text podle pravidel typografie</u>	
b) stanovené cíle vyučovací hodiny navazují na předchozí ~~učivo~~ /vyuč. hodinu (pokud lze posoudit): Žák formátuje a upravuje text dle typografických pravidel.	ano/ne
c) formulace cílů umožňuje jejich kontrolovatelnost (ověření očekávaných výstupů):	ano/ne
d) cíle jsou přiměřené dosavadnímu stupni rozvoje žáků	ano/ne
e) byly formulovány cíle pro afektivní, kognitivní i psychomotorickou oblast	ano/ne

(pokud nebyly, je tento postup odůvodnitelný? – doporučujeme diskutovat s učitelem)

2. Průběh vyučovací hodiny: (škrtněte nepravdivé výroky)

a) hromadné opakování: ~~neproběhlo~~/byla zapojena většina žáků/zapojeno jen několik žáků

b) individuální zkoušení: ~~neproběhlo~~/proběhlo: počet vyzkoušených žáků.....

--- ostatní žáci měli během zkoušení jinou práci: ano/ne

--- doba zkoušení byla/nebyla přiměřená

--- metoda zkoušení: ústní/písemná/praktická

--- klasifikace: přísná/adekvátní/mírná

--- závěry hodnocení: zdůvodněné/nezdůvodněné

--- žáci vedeni k sebehodnocení: ano/ne

c) expozice nového učiva: ~~neproběhla~~/proběhla

--- odborná správnost obsahu: ano/ne

--- učitel/ka pracuje s aktuálními poznatky, zdroji informací: ano/ne

--- mezipředmětové vztahy: **byly**/nebyly využity

--- uplatněná výuková metoda: **vysvětlování/rozhovor/práce s učebnicí/pozorování/předvádění (modelů)/projekce (film, obraz)/návik dovedností** /jiná metoda:.....

--- uplatněná organizační forma: **hromadná/skupinová/kooperativní/párová/samostatná práce**/jiná

--- využití materiálních prostředků a pomůcek: časté/**průměrné**/sporadické

--- využití materiálních prostředků a pomůcek: **vhodné a efektivní**/náhodné/neúčelné

d) fixace (upevnění) nového učiva: učivo bylo/nebylo fixováno/celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění nového učiva/ **celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění již dříve probíraného učiva**

--- učební úlohy zaměřeny převážně na: myšlenkové operace (viz dále)/**vytvoření dovedností/utváření postojů a hodnot**

--- náročnost učebních úloh převážně v úrovni vyžadující: ~~pamětní reprodukci~~/**jednoduché myšlenkové operace/složitě myšlenkové operace/sdílení poznatků/produktivní myšlení**

e) zadání domácího úkolu: ~~proběhlo~~/neproběhlo

--- úkol podrobněji vysvětlen (komentován): ano/ne

--- úkol zaměřen na: ~~osvojení vědomostí~~/**vytváření dovedností**/aplikaci vědomostí a dovedností v praxi

f) ověření splnění stanovených cílů **bylo**/nebylo provedeno

--- z jakého důvodu nebylo provedeno (doporučujeme diskutovat s učitelem po hospitaci)

--- cílů vyučovací hodiny bylo: **dosaženo**/dosaženo částečně/nedosaženo

proč nebylo dosaženo: ~~nevhodně zvolené výukové metody/špatná organizace činností žáků/nekázeň žáků/jiné důvody (např. časové)~~:-.....

3. Motivace žáků:

- a) Učitel/ka podněcuje a průběžně udržuje motivaci žáků: **ano/ne**
- b) Motivace žáků spočívá v užití: ~~aktivizačních výukových metod (řešení problémů, motivační vyprávění aj.)/pestrých didaktických prostředků a učebních pomůcek/~~**pochvaly nebo motivačního hodnocení/poukázáním na praktičnost osvojovaného učiva/jiné:** .....
- c) Účinnost motivace: ~~velmi účinná/účinná/neúčinná/nelze posoudit~~

4. Komunikace mezi učitelem a žáky:

- a) verbální projev učitele: **kultivovaný/nekultivovaný**
- jazyková správnost: **výborná/dobrá/dostačující/nedostačující**
- hlasitost: ~~příliš silná/přiměřená/příliš slabá~~
- tempo řeči: **přiměřené/nepřiměřené** (tzn. příliš rychlé/pomalé)
- modulace hlasu: **dynamická/monotónní**
- verbální aktivity po většinu hodiny zastává/jí: **vyučující/žáci**
- b) neverbální projev učitele/učitelky:
- užívání mimiky a gest: **přiměřené/nepřiměřené**
- pohyb po třídě: **dynamický/statický**

5. Interakce mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem:

- a) spolupráce:
- žáci **spolupracují/nespolupracují** s učitelem
- ve třídě panuje **kázeň/nekázeň**
- učitel ~~pomáhá/nepomáhá~~ žákům s individuálními vzdělávacími potřebami/asistent pedagoga (dále AP) ~~pomáhá žákům s individuálními vzdělávacími potřebami~~
- AP: **nebyl ve třídě přítomen/efektivně spolupracuje/nespolupracuje** s učitelem
- žáci jsou vedeni ke spolupráci mezi sebou **dostatečně/nedostatečně**
- b) vyučující řídí třídu: ~~autoritativně/demokraticky/liberálně~~
- c) poskytování zpětné vazby a práce s chybou
- učitel **vytváří/nevytváří** bezpečné a podporující prostředí pro práci s chybou
- učitel **poskytuje/neposkytuje** žákům dostatek času a podpory pro práci s chybou (např. pomáhá chybujícího žáka navést ke správné odpovědi pomocí otázek)
- učitel **využívá/částečně využívá/nevyužívá** chyb k učení
- d) aktivita žáků je **výborná/dobrá/dostatečná/nedostatečná**

6. Dokumentace:

- a) třídní kniha: **zápisy v souladu/nesouladu** s časově tematickým plánem
- b) sešity žáků vedeny: **systematicky/nesystematicky/pravidelně kontrolovány/nepravidelně kontrolovány**
- **úhledně/neúhledně** vedeny

7. Jiné podněty, závěry hospitace (pozitiva, negativa, doporučení):

Pozitiva:

- Žáci jsou neustále vedeni k tomu, aby se nebáli ptát, pokud jim něco není jasné.
- Učitel vede žáky k přístupu, že chybovat je přirozené.
- Učitel přistupuje k žákům individuálně, v průběhu hodiny obchází třídu a vysvětluje nejasnosti.

Negativa:

- Učitel nevhodně formuluje výukový cíl.

Poznámka:

- Učitel si uvědomuje afektivní a psychomotorickou část výukového cíle, ale neformuluje ji před žáky.
- Po konzultaci jsme s učitelem dospěli k formulaci výukového cíle:
Žák aplikuje typografická pravidla při úpravě textu, text upravuje text za využití digitálních technologií. Žák si uvědomuje důležitost daného tématu a využití dovedností v budoucnosti.

Motivy k danému pojetí:

- 1. Žáci dostávají pokyn k zapnutí počítačů a přihlášení se do MS TEAMS. Žáci mají v MS Teams založenou skupinu, ve které dostávají materiály ke společné práci v hodině. Učitel dává pokyn, aby si žáci stáhli soubor, který mají k dané hodině vložit.
  - Učitel pomáhá žákům s technickými problémy, obchází je, dotazuje se průběžně, jestli se všem podařilo přihlášení a stažení souboru, neboť si uvědomuje znevýhodnění žáků, kteří by nestíhali tempo učitele.
  - Učitel řeší problém s přihlášením žáka tím, že vede žáky ke spolupráci, aby si soubor pro práci v hodině přeposlali pomocí mailové adresy. On sám má díky tomu prostor obejít zbytek třídy a pomáhat s případnými technickými problémy.
- 2. Učitel navazuje na učivo z minulé hodiny a minulého roku. V aktuální hodině se již nevěnuje vysvětlování, žáci dostávají k dispozici elektronický materiál, kde si mohou vše k danému tématu připomenout. Zároveň jim materiál slouží jako pomůcka k budoucím úkolům, kde budou žáci danou problematiku řešit.
  - Učitel volbou elektronického materiálu, který již žáci v minulém roce obdrželi, šetří čas, který místo tvorby zápisu mohou věnovat procvičování a utváření dovedností.
  - Učitel žáky navádí ke spolupráci s materiálem při řešení úkolů. Snaží se žáky vést k aplikaci vzoru z pomůcky na reálnou situaci při řešení problému.
- 3. Učitel začíná společnou práci. Kroky řešení zobrazuje na tabuli před žáky. Učitel s žáky nejprve formátuje text.
  - Učitel se snaží žákům zobrazovat kroky správného postupu řešení, aby měli před sebou vizuální představu.
  - Učitel žáky návodnými otázkami směřuje k systematické úpravě textu. Žáci sami učitele navádí, co má udělat – tím je učitel zapojuje do celého procesu. Všichni žáci jsou aktivně zapojováni.
  - Učitel zapojuje práci s chybou – snaží se žákům zobrazit nejčastější chyby při úpravě textu. Poukázáním na ně se žáci mají vyvarovat stejných chyb.

- Učitel zapojuje při úpravě návaznost na předmět Český jazyk. Žáci si mají uvědomit psaní českých odstavců.
- 4. *Učitel s žáky se věnuje typografickým chybám v textu. Text představuje základní informace o živočichovi.*
  - Učitel výběrem textu ukazuje žákům situaci, kdy například mohou znalosti typografie využít – psaní referátu.
  - Učitel se zároveň snaží obohatit žáky obsahem textu, který je biologicky zaměřený.
  - Žáci na základě znalostí typografie upravují spolu s učitelem text, ve kterém hledají chyby.
  - Učitel se snaží vytvořit u žáků dovednost, kterou budou pravidelně využívat při studiu i v budoucím dospělém životě – na důležitost neustále poukazuje. Tím žáky motivuje k práci.
  - Učitel ukazuje žákům učivo na příkladu, který mají všichni stejný, aby všichni věděli, co a kde mají hledat.
- 5. *Učitel se s žáky věnuje umístění a popisu obrázku.*
  - Žáci jsou návodnými otázkami vedeni ke správné úpravě obrázku. Žáci přicházejí na řešení společně s učitelem a díky tomu jsou více motivovaní pracovat.
  - Učitel žákům neustále pokládá otázky, jestli se všichni dostali do stejného bodu jako učitel na tabuli. Pokud ne, obchází žáky, kteří mají obtíže.
- 6. *Učitel vede žáky k systematickému vedení sešitu. Žáci si mají jako zápis vytisknout materiál z minulého roku a vlepí si jej do sešitu.*
  - Učitel se tímto přístupem snaží zajistit, aby žáci v sešitě našli pomoc v případě, kdy budou sami muset aplikovat typografická pravidla.
- 7. *Žáci dostávají do MS Teams zadaný úkol k samostatné práci, kterou mají nejpozději den před další hodinou odevzdat opět do MS Teams, pokud neodevzdají, mají stupeň hodnocení o jedna nižší.*
  - Učitel dává prostor žákům práci dokončit ve vyučovací hodině. Pokud žák pracuje pomaleji, má možnost dopracovat úkol doma.
  - Učitel zadaný úkol řádně vysvětluje, aby žáci věděli, na čem mají pracovat a co po nich vyučující vyžaduje.
  - Učitel zařazuje úlohu k samostatné práci, která je velice podobná úloze z práce společné.
  - Žáci vypracovávají úkol do textového editoru, aby získávali jistotu práce v tomto programu.
  - Zároveň učitel vede žáky k odpovědnosti, aby se naučili plnit své povinnosti včas.

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk: učitel zařazuje úpravu textu – psaní velkých písmen, odstavců.
- Biologie: učitel zařazuje odborný text z oblasti biologie.

Formulář hospitačního záznamu

Datum: 14. 11. 2024

Vyučující: žena

Předmět: Informační a výpočetní technologie

Třída: 2.A8

Počet žáků: 14

<u>A. Plánování vyučovací hodiny</u>	
1. Výběr tématu je v souladu se školním vzdělávacím programem	ano/ne
2. Učitel/ka volí způsoby diferenciaci a individualizace výuky dle potřeb konkrétních žáků (např. modifikuje vzdělávací plány pro žáky se SVP, pro žáky nadané apod.)	ano/ne
3. Učitel/ka vychází ze zpracované přípravy:	ano/ne
<u>B. Realizace vyučovací hodiny</u>	
1. Cíl vyučovací hodiny:	
a) byl oznámen	ano/ne
znění: <u>Dnes se naučíme orientovat ve stromové struktuře a vytvářet ji.</u>	
b) stanovené cíle vyučovací hodiny navazují na předchozí učivo/vyuč. hodinu (pokud lze posoudit):	
c) formulace cílů umožňuje jejich kontrolovatelnost (ověření očekávaných výstupů):	ano/ne
d) cíle jsou přiměřené dosavadnímu stupni rozvoje žáků	ano/ne
e) byly formulovány cíle pro afektivní, kognitivní i psychomotorickou oblast	ano/ne
(pokud nebyly, je tento postup odůvodnitelný? – doporučujeme diskutovat s učitelem)	ano/ne
2. Průběh vyučovací hodiny: (škrtněte nepravdivé výroky)	
a) hromadné opakování: ~~neproběhlo~~ /byla zapojena většina žáků/zapojeno jen několik žáků	
b) individuální zkoušení: ~~neproběhlo~~ /proběhlo: počet vyzkoušených žáků...14....	
--- ostatní žáci měli během zkoušení jinou práci: ano/ne	
--- doba zkoušení ~~byla~~ /nebyla přiměřená	
--- metoda zkoušení: ~~ústní~~ /písemná/praktická	
--- klasifikace: ~~přísná~~ /adekvátní/mírná	
--- závěry hodnocení: ~~zdůvodněné~~ /nezdůvodněné	
--- žáci vedeni k sebehodnocení: ~~ano~~ /ne	
c) expozice nového učiva: ~~neproběhla~~ /proběhla	
--- odborná správnost obsahu: ano/ne	
--- učitel/ka pracuje s aktuálními poznatky, zdroji informací: ano/ne	
--- mezipředmětové vztahy: ~~byly~~ /nebyly využity	
--- uplatněná výuková metoda: ~~vysvětlování~~ /rozhovor/práce s učebnicí/pozorování/předvádění (modelů)/projekce (film, obraz)/návlek dovedností /jiná metoda:.....	
--- uplatněná organizační forma: ~~hromadná~~ /skupinová/kooperativní/párová/samostatná práce/jiná	

--- využití materiálních prostředků a pomůcek: ~~časté~~/průměrné/~~sporadické~~

--- využití materiálních prostředků a pomůcek: **vhodné a efektivní**/~~náhodné/neúčelné~~

d) fixace (upevnění) nového učiva: ~~učivo bylo/nebylo fixováno/celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění nového učiva/ celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění již dříve probíraného učiva~~

--- učební úlohy zaměřeny převážně na: myšlenkové operace (viz dále)/**vytvoření dovedností**/~~utváření postojů a hodnot~~

--- náročnost učebních úloh převážně v úrovni vyžadující: ~~pamětní reprodukci~~/**jednoduché myšlenkové operace**/~~složitě myšlenkové operace/sdělení poznatků/produktivní myšlení~~

e) zadání domácího úkolu: **proběhlo**/~~neproběhlo~~

--- úkol podrobněji vysvětlen (komentován): **ano**/~~ne~~

--- úkol zaměřen na: **osvojení vědomostí/vytváření dovedností**/~~aplikaci vědomostí a dovedností v praxi~~

f) ověření splnění stanovených cílů **bylo**/~~nebylo provedeno~~

--- z jakého důvodu nebylo provedeno (doporučujeme diskutovat s učitelem po hospitaci)

--- cílů vyučovací hodiny bylo: **dosaženo**/~~dosaženo částečně/nedosaženo~~

proč nebylo dosaženo: ~~nevhodně zvolené výukové metody/špatná organizace činností žáků/nekážeň žáků/jiné důvody (např. časové):~~

3. Motivace žáků:

a) Učitel/ka podněcuje a průběžně udržuje motivaci žáků: **ano**/~~ne~~

b) Motivace žáků spočívá v užití: ~~aktivizačních výukových metod (řešení problémů, motivační vyprávění aj.)/pestrých didaktických prostředků a učebních pomůcek~~/**pochvaly nebo motivačního hodnocení/poukázáním na praktičnost osvojovaného učiva**/jiné: .....

c) Účinnost motivace: ~~velmi účinná~~/**účinná**/~~neúčinná/nelze posoudit~~

4. Komunikace mezi učitelem a žáky:

a) verbální projev učitele: **kultivovaný**/~~nekultivovaný~~

--- jazyková správnost: **výborná**/~~dobrá/dostačující/nedostačující~~

--- hlasitost: ~~příliš silná~~/**přiměřená**/~~příliš slabá~~

--- tempo řeči: **přiměřené**/~~nepřiměřené~~ (tzn. příliš rychlé/pomalé)

--- modulace hlasu: **dynamická**/~~monotónní~~

--- verbální aktivity po většinu hodiny zastává/jí: **vyučující**/~~žáci~~

b) neverbální projev učitele/učitelky:

užívání mimiky a gest: **přiměřené**/~~nepřiměřené~~

--- pohyb po třídě: **dynamický**/~~statický~~

5. Interakce mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem:

a) spolupráce:

--- žáci **spolupracují**/~~nespolupracují~~ s učitelem

--- ve třídě panuje **kázeň**/~~nekázeň~~

--- učitel **pomáhá**/~~nepomáhá~~ žákům s individuálními vzdělávacími potřebami/~~asistent pedagoga (dále AP) pomáhá žákům s individuálními vzdělávacími potřebami~~

--- AP: **nebyl ve třídě přítomen**/~~efektivně spolupracuje~~/~~nespolupracuje s učitelem~~

--- žáci jsou vedeni ke spolupráci mezi sebou **dostatečně**/~~nedostatečně~~

b) vyučující řídí třídu: ~~autoritativně~~/**demokraticky**/~~liberálně~~

c) poskytování zpětné vazby a práce s chybou

--- učitel **vytváří**/~~nevytváří~~ bezpečné a podporující prostředí pro práci s chybou

--- učitel **poskytuje**/~~neposkytuje~~ žákům dostatek času a podpory pro práci s chybou (např. pomáhá chybujícího žáka navést ke správné odpovědi pomocí otázek)

--- učitel **využívá**/~~částečně využívá~~/~~nevyužívá~~ chyb k učení

d) aktivita žáků je **výborná**/~~dobrá~~/~~dostatečná~~/~~nedostatečná~~

6. Dokumentace:

a) třídní kniha: **zápisy v souladu**/~~nesouladu~~ s časově tematickým plánem

b) sešity žáků vedeny: **systematicky**/~~nesystematicky~~/**pravidelně kontrolovány**/~~nepravidelně kontrolovány~~

--- **úhledně**/~~neúhledně~~ vedeny

7. Jiné podněty, závěry hospitace (pozitiva, negativa, doporučení):

Pozitiva:

- Žáci se nebojí učitele ptát, pokud jim není něco jasné.
- Ve třídě je pozitivní atmosféra.

Negativa:

- Učitel nevhodně formuluje výukový cíl.

Poznámka:

- Učitel si uvědomuje afektivní a psychomotorickou část výukového cíle, ale neformuluje ji před žáky.
- Po konzultaci jsme s učitelem dospěli k přesné formulaci výukového cíle:
Žák chápe princip stromové struktury a její význam pro organizaci dat, uvědomuje si důležitost systematického ukládání souborů pro efektivní práci s daty a vytváří stromovou strukturu.

Motivy k danému pojetí:

- 1. Žáci píšou na počátku hodiny písemnou práci, v níž prokazují své znalosti. Zadání je jim vysvětleno pro konkrétní úlohy. Dále je zadání vytištěno a žáci do něj vpisují své odpovědi.
- 2. Žáci dostávají pokyn k zapnutí počítačů a přihlášení se do MS TEAMS
  - Učitel pomáhá žákům s technickými problémy, obchází je, dotazuje se průběžně, jestli se všem podařilo spuštění a přihlášení.

- 3. *Učitel začíná s žáky diskutovat na téma soubory a jejich umístění.*
  - Žáci jsou aktivizováni. Učitel je uvádí do problematiky a snaží se žáky zapojit. Zároveň se snaží, aby žáci společně došli k odpovědi a doplňovali své myšlenky.
- 4. *Učitel začíná společnou práci. Kroky řešení zobrazuje na tabuli před žáky. Učitel ukazuje žákům logické větvení souborů ukládaných ve složkách. Poukazuje na cestu k souboru.*
  - Učitel žáky vede k logickému pochopení větvení složek uložených v počítači.
  - Učitel podporuje svoji praktickou činnost nákresem na tabuli, kde přibližuje učivo žákům blízkým tématem, aby si uvědomili logickou strukturu.
  - Učitel žáky návodnými otázkami směřuje k tomu, aby sami odvodili, že větvení složek připomíná strom.
- 5. *Učitel s žáky začíná společně vytvářet stromovou strukturu v počítači.*
  - Učitel krok po kroku vysvětluje činnosti, které provádí a zároveň je rozkresluje na tabuli, aby si žáci uvědomovali, co vlastně vytváří v počítači a udělali si tak vizuální představu své činnosti.
- 6. *Učitel píše stručný zápis na tabuli a po žácích vyžaduje opsání do sešitu.*
  - Učitel vede žáky k systematickému vedení sešitu. Učitel píše žákům jednoduchý zápis na tabuli, aby si žáci uvědomili, jaké učivo bylo danou hodinu probíráno do problematiky
  - Stručný zápis má žákům připomenout obsah hodiny při výuce následující týden.
  - Zápis je krátký, aby žáci mohli více času věnovat procvičení nových znalostí a mohli získávat nové dovednosti.
- 7. *Žáci dostávají do MS Teams zadaný úkol k samostatné práci. Tu pak mají nejpozději den před další hodinou informatiky odevzdat opět do MS Teams, pokud neodevzdají, mají stupeň hodnocení o jedna nižší. Práce spočívá ve tvorbě rodokmenu systémem složek.*
  - Učitel zadaný úkol řádně vysvětluje, aby žáci věděli, na čem mají pracovat a co po nich vyučující vyžaduje.
  - Učitel zařazuje úlohu k samostatné práci, která je velice podobná úloze z práce společné.
  - Zároveň učitel vede žáky k odpovědnosti, aby se naučili plnit své povinnosti včas.

Mezipředmětové vztahy:

- Občanská výchova: učitel propojuje kategorizaci předmětu matematika, na kterém ukazuje stromovou strukturu. Žáci vytváří jako samostatnou práci rodokmen, tím si připomínají strukturu vlastní rodiny.

Formulář hospitačního záznamu

Datum: 14. 11. 2024

Vyučující: žena

Předmět: Informační a výpočetní technologie

Třída: 3.B8

Počet žáků: 14

A. Plánování vyučovací hodiny

1. Výběr tématu je v souladu se školním vzdělávacím programem

ano/ne

2. Učitel/ka volí způsoby diferenciaci a individualizace výuky dle potřeb konkrétních žáků (např. modifikuje vzdělávací plány pro žáky se SVP, pro žáky nadané apod.)	ano/ne
3. Učitel/ka vychází ze zpracované přípravy:	ano/ne
<p><u>B. Realizace vyučovací hodiny</u></p> <p>1. Cíl vyučovací hodiny:</p> <p>a) byl oznámen</p> <p>znění: <u>Dnes budeme vytvářet obsah pomocí nástrojů v MS Wordu.</u></p> <p>b) stanovené cíle vyučovací hodiny navazují na předchozí učivo/vyuč. hodinu (pokud lze posoudit): Žák formátuje a upravuje text dle typografických pravidel.</p> <p>c) formulace cílů umožňuje jejich kontrolovatelnost (ověření očekávaných výstupů):</p> <p>d) cíle jsou přiměřené dosavadnímu stupni rozvoje žáků</p> <p>e) byly formulovány cíle pro afektivní, kognitivní i psychomotorickou oblast (pokud nebyly, je tento postup odůvodnitelný? – doporučujeme diskutovat s učitelem)</p>	<p>ano/ne</p> <p>ano/ne</p> <p>ano/ne</p> <p>ano/ne</p> <p>ano/ne</p>
<p>2. Průběh vyučovací hodiny: (škrtněte nepravdivé výroky)</p> <p>a) hromadné opakování: ~~neproběhlo~~/byla zapojena většina žáků/zapojeno jen několik žáků</p> <p>b) individuální zkoušení: neproběhlo/proběhlo: počet vyzkoušených žáků.....</p> <p>--- ostatní žáci měli během zkoušení jinou práci: ano/ne</p> <p>--- doba zkoušení byla/nebyla přiměřená</p> <p>--- metoda zkoušení: ústní/písemná/praktická</p> <p>--- klasifikace: přísná/adekvátní/mírná</p> <p>--- závěry hodnocení: zdůvodněné/nezdůvodněné</p> <p>--- žáci vedeni k sebehodnocení: ano/ne</p> <p>c) expozice nového učiva: ~~neproběhla~~/proběhla</p> <p>--- odborná správnost obsahu: ano/ne</p> <p>--- učitel/ka pracuje s aktuálními poznatky, zdroji informací: ano/ne</p> <p>--- mezipředmětové vztahy: byly/nebyly využity</p> <p>--- uplatněná výuková metoda: vysvětlování/rozhovor/práce s učebnicí/pozorování/předvádění (modelů) /projekce (film, obraz)/nácvik dovedností /jiná metoda:.....</p> <p>--- uplatněná organizační forma: hromadná/skupinová/kooperativní/párová/samostatná práce/jiná</p> <p>--- využití materiálních prostředků a pomůcek: časté/průměrné/sporadické</p> <p>--- využití materiálních prostředků a pomůcek: vhodné a efektivní/náhodné/neúčelné</p> <p>d) fixace (upevnění) nového učiva: učivo ~~bylo~~/nebylo fixováno/celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění nového učiva/ celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění již dříve probíraného učiva (nejprve upevňování dříve probíraného, později upevňování nového)</p> <p>--- učební úlohy zaměřeny převážně na: myšlenkové operace (viz dále)/vytvoření dovedností/utváření postojů a hodnot</p>	

--- náročnost učebních úloh převážně v úrovni vyžadující: ~~pamětní reprodukci~~/jednoduché myšlenkové operace/složité myšlenkové operace/sdělení poznatků/produktivní myšlení

e) zadání domácího úkolu: **proběhlo**/~~neproběhlo~~

--- úkol podrobněji vysvětlen (komentován): **ano**/~~ne~~

--- úkol zaměřen na: ~~osvojení vědomostí~~/vytváření dovedností/aplikaci vědomostí a dovedností v praxi

f) ověření splnění stanovených cílů **bylo**/~~nebylo provedeno~~

--- z jakého důvodu nebylo provedeno (doporučujeme diskutovat s učitelem po hospitaci)

--- cílů vyučovací hodiny bylo: **dosaženo**/~~dosaženo částečně/nedosaženo~~

proč nebylo dosaženo: ~~nevhodně zvolené výukové metody/špatná organizace činnosti žáků/nekázeň žáků/jiné důvody (např. časové)~~:-.....

3. Motivace žáků:

a) Učitel/ka podněcuje a průběžně udržuje motivaci žáků: **ano**/~~ne~~

b) Motivace žáků spočívá v užití: ~~aktivizačních výukových metod (řešení problémů, motivační vyprávění aj.)/pestrých didaktických prostředků a učebních pomůcek~~/pochvaly nebo motivačního hodnocení/poukázáním na praktičnost osvojovaného učiva/jiné: .....

c) Účinnost motivace: ~~velmi účinná~~/účinná/neúčinná/nelze posoudit

4. Komunikace mezi učitelem a žáky:

a) verbální projev učitele: **kultivovaný**/~~nekultivovaný~~

--- jazyková správnost: **výborná**/~~dobrá~~/dostačující/nedostačující

--- hlasitost: ~~příliš silná~~/přiměřená/příliš slabá

--- tempo řeči: **přiměřené**/~~nepřiměřené~~ (tzn. příliš rychlé/pomalé)

--- modulace hlasu: **dynamická**/~~monotónní~~

--- verbální aktivity po většinu hodiny zastává/jí: **vyučující**/~~žáci~~

b) neverbální projev učitele/učitelky:

užívání mimiky a gest: **přiměřené**/~~nepřiměřené~~

--- pohyb po třídě: **dynamický**/~~statický~~

5. Interakce mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem:

a) spolupráce:

--- žáci **spolupracují**/~~nespolupracují~~ s učitelem

--- ve třídě panuje **kázeň**/~~nekázeň~~

--- učitel ~~pomáhá~~/**nepomáhá** žákům s individuálními vzdělávacími potřebami/asistent pedagoga (dále AP) ~~pomáhá~~ žákům s individuálními vzdělávacími potřebami

--- AP: **nebyl ve třídě přítomen**/efektivně spolupracuje/nespolupracuje s učitelem

--- žáci jsou vedeni ke spolupráci mezi sebou **dostatečně**/~~nedostatečně~~

b) vyučující řídí třídu: ~~autoritativně~~/**demokraticky**/~~liberálně~~

c) poskytování zpětné vazby a práce s chybou

--- učitel **vytváří**/~~nevytváří~~ bezpečné a podporující prostředí pro práci s chybou

--- učitel **poskytuje**/~~neposkytuje~~ žákům dostatek času a podpory pro práci s chybou (např. pomáhá chybujícího žáka navést ke správné odpovědi pomocí otázek)

--- učitel **využívá**/~~částečně využívá~~/~~nevyužívá~~ chyb k učení

d) aktivita žáků je **výborná**/~~dobrá~~/~~dostatečná~~/~~nedostatečná~~

6. Dokumentace:

a) třídní kniha: **zápisy v souladu**/~~nesouladu~~ s časově tematickým plánem

b) sešity žáků vedeny: **systematicky**/~~nesystematicky~~/**pravidelně kontrolovány**/~~nepravidelně kontrolovány~~

--- **úhledně**/~~neúhledně~~ vedeny

7. Jiné podněty, závěry hospitace (pozitiva, negativa, doporučení):

Pozitiva:

- Učivo má do budoucna praktické využití, které žáci nemusí v danou chvíli ocenit.
- Učitel nabádá žáky, aby se nebáli pokládat dotazy, pokud něčemu nerozumí.

Negativa:

- Učitel nevhodně formuluje výukový cíl.

Poznámka:

- Učitel si uvědomuje afektivní a psychomotorickou část výukového cíle, ale neformuluje ji před žáky
- Při konzultaci jsme s učitelem dospěli k přesné formulaci výukového cíle: Žák chápe význam správného členění textu pomocí nadpisů, uvědomuje si důležitost přehledné organizace textu a prakticky vytvoří hierarchii nadpisů v textu a vygeneruje automatický obsah pomocí nástrojů v MS Wordu.

Motivy k danému pojetí:

- 1. Žáci dostávají pokyn k zapnutí počítačů a přihlášení se do MS Teams. Žáci mají v MS Teams založenou skupinu, ve které dostávají materiály ke společné práci v hodině. Učitel dává pokyn, aby si žáci stáhli soubor, který mají k dané hodině vložit.
  - Učitel pomáhá žákům s technickými problémy.
- 2. Učitel začíná s žáky upravovat text, který si stáhli v souboru z MS Teams. Učitel začíná opakováním již probraného učiva
  - Žáci jsou aktivizováni. Učitel návodnými otázkami aktivizuje žáky, snaží se je motivovat ke hledání chyb v textu a motivuje je pochvalou. Zároveň se snaží, aby žáci společně došli k odpovědi a doplňovali své myšlenky.
  - Učitel zahrnuje do diskuse téma chyb, které jsou přirozené. Žáci jsou tímto ujišťováni, že je chybování přirozené a nemusí se bát dotazovat nebo dělat chyby. Učitel tím vytváří přívětivé prostředí pro práci s chybou.

- 3. *Učitel začíná nové učivo tím, že provádí úmyslně chybný krok. Ukazuje žákům, že pouhým kliknutím na tlačítko obsah, se obsah nevytvoří. Proto je potřeba, aby provedli nějakou další činnost, kterou učitel vysvětlí.*
  - Učitel záměrně zařazuje práci s chybou, aby žákům předvedl, že musí mít k dané problematice i nějaké znalosti, nestačí pouze vyhledat tlačítko. Žáci jsou takto vedeni k uvědomění si chybného postupu, aby se mu při své budoucí práci vyvarovali.
  - Učitel navrhuje žákům, aby si uvědomili logickou strukturu textu, který nadpis je hlavní a který je podnadpis. Důležité je v tomto případě i pochopení textu, který není nikterak dlouhý, nicméně je dostačující k tomu, aby si žáci uvědomili strukturu. Tím učitel podporuje také čtenářskou gramotnost žáků.
  - Učitel ukazuje žákům na tabuli, jak správně postupovat při označování a tvorbě nadpisů. Svoji činnost komentuje, žáků se doptává na otázky, které by pro ně měly být již zažité – například druh písma, velikost. Zároveň v této fázi je dominantním řečníkem.
  - Učitel vede žáky k formálnímu vyjadřování – dbá a případně opravuje žáky, pokud se nevyjadřují přesně.
  - Žáci postupně rozeznávají úrovně a zařazují logickou strukturu textu. Učitel je k tomu návodnými otázkami směřuje.
  - Učitel se po každém nově provedeném kroku dotazuje, zda všichni žáci stíhají jeho tempo práce, popřípadě jestli nepotřebují poradit. Snaží se tak vyvarovat nejasnostem, které by mohly vzniknout u žáků.
  - Učitel zařazuje k práci praktickou radu založenou na vlastní zkušenosti, aby si žáci mohli uvědomit výhodu umístění obsahu za textem
- 4. *Žáci odevzdávají práci z hodiny do MS Teams. Samostatná práce není v této hodině zadána.*

Mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk – žáci se orientují v logické struktuře textu, určují nadřazené a podřazené kapitoly.

Formulář hospitačního záznamu

Datum: 18. 11. 2024

Vyučující: žena

Předmět: Informační a výpočetní technologie

Třída: 3. A8

Počet žáků: 14

<u>A. Plánování vyučovací hodiny</u>	
1. Výběr tématu je v souladu se školním vzdělávacím programem	ano/ne
2. Učitel/ka volí způsoby diferenciaci a individualizace výuky dle potřeb konkrétních žáků (např. modifikuje vzdělávací plány pro žáky se SVP, pro žáky nadané apod.)	ano/ne
3. Učitel/ka vychází ze zpracované přípravy:	ano/ne
<u>B. Realizace vyučovací hodiny</u>	
1. Cíl vyučovací hodiny:	ano/ne
a) byl oznámen	
znění: <u>Dnes budeme upravovat text podle pravidel typografie.</u>	

<p>b) stanovené cíle vyučovací hodiny navazují na předchozí učivo/vyuč. hodinu (pokud lze posoudit): Vysvětlení pravidel typografie</p> <p>c) formulace cílů umožňuje jejich kontrolovatelnost (ověření očekávaných výstupů):</p> <p>d) cíle jsou přiměřené dosavadnímu stupni rozvoje žáků</p> <p>e) byly formulovány cíle pro afektivní, kognitivní i psychomotorickou oblast (pokud nebyly, je tento postup odůvodnitelný? – doporučujeme diskutovat s učitelem)</p>	<p>ano/ano</p> <p>ano/ano</p> <p>ano/ne</p> <p>ano/ne</p>
<p>2. Průběh vyučovací hodiny: (škrtněte nepravdivé výroky)</p> <p>a) hromadné opakování: ~~neproběhlo~~/byla zapojena většina žáků/zapojeno jen několik žáků</p> <p>b) individuální zkoušení: neproběhlo/proběhlo: počet vyzkoušených žáků.....</p> <p>--- ostatní žáci měli během zkoušení jinou práci: ano/ne</p> <p>--- doba zkoušení byla/nebyla přiměřená</p> <p>--- metoda zkoušení: ústní/písemná/praktická</p> <p>--- klasifikace: přísná/adekvátní/mírná</p> <p>--- závěry hodnocení: zdůvodněné/nezdůvodněné</p> <p>--- žáci vedeni k sebehodnocení: ano/ne</p> <p>c) expozice nového učiva: neproběhla/proběhla</p> <p>--- odborná správnost obsahu: ano/ano</p> <p>--- učitel/ka pracuje s aktuálními poznatky, zdroji informací: ano/ano</p> <p>--- mezipředmětové vztahy: byly/nebyly využity</p> <p>--- uplatněná výuková metoda: vysvětlování/rozhovor/práce s učebnicí/pozorování/předvádění (modelů)/projekce (film, obraz)/nácvik dovedností /jiná metoda:.....</p> <p>--- uplatněná organizační forma: hromadná/skupinová/kooperativní/párová/samostatná práce/jiná</p> <p>--- využití materiálních prostředků a pomůcek: časté/průměrné/sporadické</p> <p>--- využití materiálních prostředků a pomůcek: vhodné a efektivní/náhodné/neúčelné</p> <p>d) fixace (upevnění) nového učiva: učivo bylo/nebylo fixováno/celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění nového učiva/ celá výuková jednotka (vyučovací hodina) byla věnována upevnění již dříve probíraného učiva</p> <p>--- učební úlohy zaměřeny převážně na: myšlenkové operace (viz dále)/vytvoření dovedností/utváření postojů a hodnot</p> <p>--- náročnost učebních úloh převážně v úrovni vyžadující: pamětní reprodukci/jednoduché myšlenkové operace/složitě myšlenkové operace/sdělení poznatků/produktivní myšlení</p> <p>e) zadání domácího úkolu: proběhlo/neproběhlo</p> <p>--- úkol podrobněji vysvětlen (komentován): ano/ano</p> <p>--- úkol zaměřen na: ~~osvojení vědomostí~~/vytváření dovedností/aplikaci vědomostí a dovedností v praxi</p> <p>f) ověření splnění stanovených cílů bylo/nebylo provedeno</p>	

--- z jakého důvodu nebylo provedeno (doporučujeme diskutovat s učitelem po hospitaci)

--- cílů vyučovací hodiny bylo: **dosaženo/dosaženo částečně/nedosaženo**

proč nebylo dosaženo: **nevhodně zvolené výukové metody/špatná organizace činností žáků/nekážeň žáků/jiné důvody (např. časové):** .....

3. Motivace žáků:

a) Učitel/ka podněcuje a průběžně udržuje motivaci žáků: **ano/ne**

b) Motivace žáků spočívá v užití: **aktivizačních výukových metod (řešení problémů, motivační vyprávění aj.)/pestrých didaktických prostředků a učebních pomůcek/pochvaly nebo motivačního hodnocení/poukázáním na praktičnost osvojovaného učiva/jiné:** .....

c) Účinnost motivace: **velmi účinná/účinná/neúčinná/nelze posoudit**

4. Komunikace mezi učitelem a žáky:

a) verbální projev učitele: **kultivovaný/nekultivovaný**

--- jazyková správnost: **výborná/dobrá/dostačující/nedostačující**

--- hlasitost: **příliš silná/přiměřená/příliš slabá**

--- tempo řeči: **přiměřené/nepřiměřené** (tzn. příliš rychlé/pomalé)

--- modulace hlasu: **dynamická/monotónní**

--- verbální aktivity po většinu hodiny zastává/jí: **vyučující/žáci**

b) neverbální projev učitele/učitelky:

užívání mimiky a gest: **přiměřené/nepřiměřené**

--- pohyb po třídě: **dynamický/statický**

5. Interakce mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem:

a) spolupráce:

--- žáci **spolupracují/nespolupracují** s učitelem

--- ve třídě panuje **kázeň/nekázeň**

--- učitel **pomáhá/nepomáhá** žákům s individuálními vzdělávacími potřebami/asistent pedagoga (dále AP) **pomáhá** žákům s individuálními vzdělávacími potřebami

--- AP: **nebyl ve třídě přítomen/efektivně spolupracuje/nespolupracuje** s učitelem

--- žáci jsou vedeni ke spolupráci mezi sebou **dostatečně/nedostatečně**

b) vyučující řídí třídu: **autoritativně/demokraticky/liberálně**

c) poskytování zpětné vazby a práce s chybou

--- učitel **vytváří/nevytváří** bezpečné a podporující prostředí pro práci s chybou

--- učitel **poskytuje/neposkytuje** žákům dostatek času a podpory pro práci s chybou (např. pomáhá chybujícího žáka navést ke správné odpovědi pomocí otázek)

--- učitel **využívá/částečně využívá/nevyužívá** chyb k učení

d) aktivita žáků je ~~výborná~~/**dobrá**/~~dostatečná~~/~~nedostatečná~~

6. Dokumentace:

a) třídní kniha: **zápisy v souladu**/~~nesouladu~~ s časově tematickým plánem

b) sešity žáků vedeny: **systematicky**/~~nesystematicky~~/**pravidelně kontrolovány**/~~nepravidelně kontrolovány~~

--- **úhledně**/~~neúhledně~~ vedeny

7. Jiné podněty, závěry hospitace (pozitiva, negativa, doporučení):

Pozitiva:

- Učitel přistupuje žákům prostor pro dotazy, individuálně vysvětluje nejasnosti.
- Učitel se snaží ověřovat tempo práce žáků.

Negativa:

- Učitel nevhodně formuluje výukový cíl.

Poznámka:

- Učitel si uvědomuje afektivní a psychomotorickou část výukového cíle, ale neformuluje ji před žáky.
- Po konzultaci jsme s učitelem dospěli k přesné formulaci výukového cíle:
Žák aplikuje typografická pravidla při úpravě textu, text upravuje text za využití digitálních technologií. Žák si uvědomuje důležitost daného tématu a využití dovedností v budoucnosti.

Motivy k danému pojetí:

Struktura hodiny se shoduje se strukturou hodiny ze dne 13. listopadu, kdy byla tato hodina odučena ve třídě 3.B8. Stejně tak i byl zařazen mezipředmětový vztah s Českým jazykem.

Lze však porovnat odlišnost jednotlivých hodin. 13. listopadu proběhla hodina v pracovní atmosféře, neboť žáci byli velmi ukáznění, učitel stihl s žáky aktivity, které měl naplánované, učitel zaujímal liberální postoj vůči žákům. Rozdílný přístup bylo možné zpozorovat na hodině 18. listopadu, kde žáci byli neukáznění. Učitel musel vynaložit mnohem větší úsilí pro udržení kázně, více zapojovat žáky, kteří měli problém s udržením pozornosti a více pracovat s intenzitou hlasového projevu, aby žáky upozornil na práci, kterou v dané hodině mají splnit. V této hodině nebyla nastolena příjemná atmosféra ani ze strany učitele, který se snažil žáky zklidnit, ani ze strany žáků. Učitel měl vzhledem k řešení výchovných situací při výuce sníženou časovou dotaci na shrnutí učiva a nemohl žákům poskytnout prostor pro otázky v takové míře, jako tomu bylo v jiných hodinách.

Rozvoj klíčových kompetencí v absolvovaných hodinách informační a výpočetní techniky:

K učení:

- Při výuce jsou žáci vedeni ke spolupráci a samostatné práci.
- Žáci jsou vedeni k vyhledávání a posuzování informací.
- Žáci jsou vedeni k využívání výukového software, což vede k zefektivnění jejich učební činnosti.

Řešení problémů:

- Žáci jsou vedeni k intuitivnímu přístupu k novému učivu.
- Žáci jsou vedeni k systémovému přístupu a analýze světa kolem nich.
- Žáci jsou vedeni k rozhodování na základě korektních dat a k obhajobě svých rozhodnutí.

Komunikativní:

- Žáci jsou vedeni k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.
- Žáci se učí přesné terminologii, kterou po nich vyučující vyžaduje.

Sociální a personální:

- Učitel předvádí práci s informacemi a jejich zdroji.

Občanské:

- Učitel hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků.
- Žáci jsou vedeni k zodpovědnému a šetrnému zacházení s digitálními technologiemi.
- Žáci mají povinnost plnit si domácí úkoly a jsou vedeni k loajalitě ke spolužákům nepřítomným (pravidelné poskytování zápisů z hodin).

Pracovní:

- Žáci jsou vedeni k přehlednému a systematickému vedení sešitů do informatiky.
- Žáci jsou vedeni k vypracovávání domácího úkolu a splnění v řádném termínu.

Digitální:

- Žáci jsou vedeni k běžnému využívání digitálních technologií
- Žáci pracují s digitálními materiály a učí se vytvářet materiály nové.
- Učitel vede žáky k bezpečnému zacházení s osobními digitálními daty.

Časově tematický plán

Učitel má přehled, kolik hodin je třeba věnovat danému učivu, zda při aktuální rychlosti stihne všechno učivo do konce roku žáky naučit. Je vytvářen předmětovou komisí, pouze data, do kterých má být dané učivo probráno, si rozepisuje sám učitel podle organizace školního roku.

Členění časově tematického plánu je na tematické celky, které vychází z témat v ŠVP. Ke každému tematickému celku je rozepsáno učivo (opět vychází z ŠVP). Každý tematický celek má přiřazený určitý počet hodin. Každé učivo má přiřazený počet hodin, ve kterých má být dané téma odučeno a datum, ke kterému má být látka probrána (tolerance odchýlení je 14 dní). Dále je zde zobrazena týdenní hodinová dotace a celkový počet hodin, které musí být v daném předmětu za školní rok odučeny. Na závěr je uveden soupis užívané literatury.

Pojetí učiva v časově tematickém plánu je takové, že učivo vychází z ŠVP, je ale podrobněji rozpracováno. Objevují se zde i pojmy, kterým má žák rozumět.

Mezipředmětové vztahy jsou uvedeny v ŠVP u konkrétního učiva a učitel s nimi v rámci výuky pracuje a žákům vztah objasňuje.

Pro naplnění klíčových kompetencí učitel vychází z pokynů stanovených ŠVP, kde jsou stanoveny strategie, kterými učitel vede žáky k jejich získání.

Průřezová témata jsou ve škole začleněna formou začlenění do vzdělávacích oborů, nebo samostatnými besedami, semináři, kurzy či projekty.

Reflexe a sebereflexe

Praxe na Slovanském gymnáziu pro mě byla návratem do míst, která jsem sama jako žačka před nedávnem navštěvovala. Bylo zajímavé vrátit se do těchto míst, která znám z pohledu žáka, v roli praktikanta a pozorovat atmosféru školy po ukončení přestávky či za zavřenými dveřmi kabinetu. Provázejícím učitelem pro mě byla zároveň moje bývalá učitelka informatiky, kterou jsem jako žačka neměla příliš v oblibě. O to více mě velice překvapil její přístup k žákům i k učivu a zjistila jsem, jak zkrslý může být pohled dítěte. Paní učitelka se mi stala obrovským vzorem. Její výuka byla pečlivě promyšlená, každé slovo mělo svůj význam, i když to žáci v danou chvíli nemůžou ocenit. Paní učitelka se mi stala velkým vzorem. Velmi mě oslovil její individuální přístup k žákům, které obcházela, věnovala se jim a trpělivě jim učivo vysvětlovala. A musím přiznat, že stejný přístup měla také ke mně.

V hodinách pro určených pro reflexi jsme spolu analyzovaly jednotlivé hodiny – důvody volby konkrétního přístupu, příkladu, výukové metodu či organizační formy. Měla jsem možnost nahlédnout do systému Bakaláři, v němž mi ukázala, jakým způsobem se provádí zápis do třídní knihy, komunikuje se rodiči či omlouvají absence. Také mi představila literaturu, ze které při hodinách i při tvorbě písemných prací vychází. Ochotně odpovídala na všechny mé dotazy a umožnila mi nahlédnout do svých příprav na hodiny a seznámila mě se jejich systémem, který si se jí za dobu trvání její více než dvacetileté praxe osvědčil.

Praxe pro mě byla obrovským přínosem, zároveň si ale myslím, že hodně záleží na provázejícím učiteli a jeho ochotě komunikovat se studentem. Z jednotlivých hodin jsem se snažila odnést si co nejvíce poznatků, ať už týkajících se výchovných reakcí na žáky či probíraného učiva. Přístup paní učitelky při výuce matematiky mě nadchl, neboť jsem se setkala úplně s novým přístupem k učivu a ráda bych jednou při výuce postupovala stejně. Zároveň jsem v hodinách matematiky setkala s učivem, které jsem již sama v rámci individuálního doučování vysvětlovala. Díky tomu jsem si uvědomila, že v logické návaznosti učiva jsem mohla postupovat jinak a také lépe a účelněji volit konkrétní příklady pro jeho vysvětlení.

Na praxi jsem nastupovala s pocity, že si nejsem jistá, zda je role učitele pro mě ta pravá. Přestože jsem na pedagogickou fakultu nastupovala se silným přesvědčením, že se chci stát učitelkou, po téměř tříletém studiu, vedení volnočasového kroužku pro děti a vedení individuálního doučování jsem začínala o své cestě pochybovat. Praxe pro mě znamenala naprostý zlom v mých vnitřních pocitech. Prostředí školy, žáci i pedagogický kolektiv ve mně opět probudili touhu stát se učitelem. Překvapil mě také vztah žáků s jejich třídní učitelkou, neboť bylo na první pohled vidět, že děti mají svoji učitelku rádi, nebojí se za ní přijít s problémem, se kterým si neví rady, přestože se nemusel týkat obsahu jejich předmětů. Tento rozměr vztahu učitel – žák na mě velice zapůsobil. I já bych si jednou přála, abych pro žáky mohla být osobou, které se nemusí bát svěřit a požádat ji o pomoc.

Praxe ale ve mně vyvolala také obavy. Moje provázející učitelka přesně věděla, jaké úlohy má pro dané učivo zvolit, jak vést žákům zápisy, jak s nimi komunikovat a učivo jim vysvětlovat, ale hlavně věděla, jak reagovat na jejich snižující se pozornost žáků či nekázeň. Necítím se, na základě absolvovaných předmětů na Pedagogické fakultě, připravena na roli učitele, naopak vím ještě více než

dříve, jak moc nejsem na toto povolání připravena. Tato skutečnost ve mně vyvolává negativní pocity obzvlášť při představě, že příští rok budu stát před třídou já, přestože zatím jen v rámci další praxe.

Ocenila bych možnost strávit ve výuce více času, abych si mohla lépe osvojit způsoby práce učitele s žáky. Mrzí mě, že tuto příležitost jako studenti nemáme. Obecně hodnotím praxi velmi pozitivně a jsem vděčná, že jsem ji mohla absolvovat.

Zdroje:

Absolventi, b. r. Online. SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM OLOMOUC. SGO. Dostupné z: <https://www.sgo.cz/absolventi>. [cit. 2025-02-05].

RVP ZV - Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, 2023. Online. In: Edu.cz. Dostupné z: <https://edu.gov.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcove-vzdelavacici-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>. [cit. 2025-03-24].

Školní vzdělávací program - nižší gymnázium, 2022. Online. In: SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM OLOMOUC. SGO. 1. 9. 2022. Dostupné z: <https://www.sgo.cz/skolni-vzdelavaci-program>. [cit. 2025-02-12].

Všeobecné informace, b. r. Online. SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM OLOMOUC. SGO. Dostupné z: <https://www.sgo.cz/zakladni-udaje>. [cit. 2025-03-24].

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2022-2023, 2023. Online. In: SLOVANSKÉ GYMNÁZIUM OLOMOUC. SGO. 4. 10. 2023. Dostupné z: <https://www.sgo.cz/dokumenty-a-formulare>. [cit. 2025-02-12].

